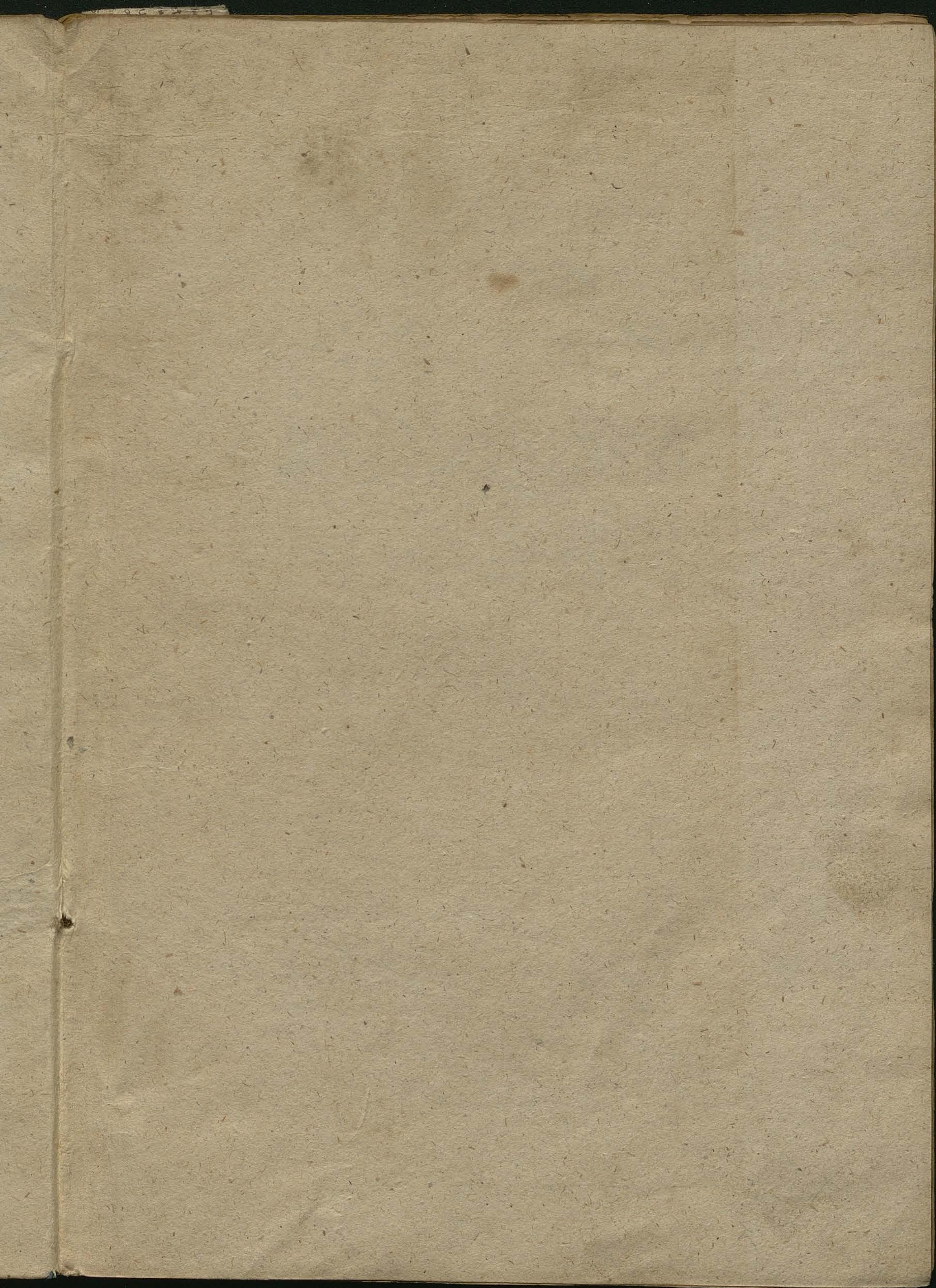
Incunabula 64.

Theologia

brosz. 4

według notatki Juszyńskiego, legendę o
S. Annie wydał Jan ze Stobnicy
ale czy wszystkie edycye?

V
B J
C

Legenda sctissime matrone anne ge- nitricis v̊gis ma- rie matris et hiesu cristi auie.

Anna suos prosperat cultores iuuat et consolatur
Annam quisquis amat felicia tempora habebit
Et modo succedant fata secunda sibi
Si hanc in temporibus aduersis atqz secundis
Pulsas cum precibus/ mox tibi gestat opem
Nam quicunqz sua quassatur mente dolore
Hanc vocet/ Inanes non sinit esse preces
Hec lux post tenebras/ nostre via prima salutis
Que facit in portum vt naufraga puppis eat
Anna suos tristes famulos non sinit abire
Verum consolatur vndiqz mente pia
Hanc rogo continuis cole laudibus et venerare
Crede tibi dignas pensitet illa vices

Oratio ad sanctum Annam

Aue dñа sanctissima anna deo dignissima. que clara inter aurea. celoꝝ splēdes sidera. Tu prece tua inclita nostra ablue crimina. Et pro nobis posce gaudia tecuꝫ in celesti gloria Ora pro nobis btā anna vt mūdemur ab oībus malis in hac vita Oremus. Deus qui beatam annam diu sterilem/ prole voluisti gloriosa et humāo generi salutifera secūdari: da qm̄s vt oēs q in t̓ra matrē et filiā venerant̄ vtriusqꝫ pn̄ti a in hora mortis gaudere mereant̄ Per xp̄m dn̄m nostrum.

Incipit prefacio in legendaꝫ sanctissime matrone Anne genitricis v̄gis Marie mr̄is et hiesu xp̄i auie

ANna matrona beatissima. regalis plātula ex stirpe dauitica cristi iesu inclita dn̄a seu venerabilis auia materq̨ʒ dei genitricis marie illibate. p̄cipua reuerē-tia dignissima. xp̄icolis vniuersis indefessa laude venit recolēda Si quippe psalmigrapha monitiōe laudandꝰ sit dn̄s in sc̄tis suis. qn̄tomagis in sc̄tissimis suis parentibꝰ nec dubium arbor honoranda predicatur cuius fructus sua-uis viuificatiuus et necessarius honorifico cultu acceptatur. Vt igitur in lucē ꝓdeat quod ignorat̄. nec latere deceat multis ꝓfuturū. Hinc inclinatus ego de obseruātia mīorū minimus amore triuꝫ arborum anne. marie bn̄dicte atq̨ʒ fructus hiesu prolis diuine. de remūeratiōe salubri ꝯfisus. quā q̨ʒ a nōnullis etiā desuper amorose pulsatꝰ. q̄ vtcūq̨ʒ ex diuersis veritati cō-sonū laboriose licet nō infructuose cōperi in vnū simplicit̄ re-digere curaui. Precor ergo legenteꝫ et audientē ea que sequunt̄ vt amor ferueat. labor ꝓficiat. et ad annā sanctissimā deuo-cio succrescat. necnon ad germīa sua celicola nō minoranda dilectio inardescat. Quatinꝰ horꝫ muniti p̄sidijs mereamur ꝑhēni gloria cū ip̄is ꝑfrui in celis Quapropter ne incōfuse sed distincte ꝓcessus fiat. ac ꝑfectius qđ sequit̄ per lectū memorie ꝯmēdet̄. nec lectori fastidiū generet̄. ꝑ capitula cen sui eorum fretus auxilio ꝓsequēdū: quorꝫ cultū toti mđo p̄n̄ti legēda cō cupisco dilatādū. ¶ Primū capitulum est. De parentela sc̄tē anne et parentibꝰ eius. de genealogia et posteritate sororis eiꝰ Esmerie. quarꝫ mater Emerentia. pater vero Stollanus.

¶ Scđm capitulū est de laudabili ꝯuersatiōe sc̄tē anne in iu-uentute. et quō matrimonialit̄ ꝯiūcta est viro Joachi et quō vixerūt in mr̄imonio. ¶ Terciū capitulū. ē quō oblatio Jo-

achim in tēplo fuit reprobata.et de vtriusqꝫ tristicia et freqꝫ ē
tatione ac angelica securatione de nascitura filia. ¶ Quartū
capitulū. Quare anna tot annis infecūda ꝑmanserit.et quō
simul cōuenerūt scd̄m dictū angelicū iuxta auream portam
in hierusalem.et oblatio eius accepta fuerit.
¶ Quintū capitulū. Quō anna ꝯcepit mariā pepit et edu-
cauit.in tēplo pn̄tauit et de morte Joachī. ¶ Sextū ca. Quō
Anna viduata āmonitiōe angelica tradita est. scd̄o viro cuiꝰ
nomē Cleophas frater Joseph nutricij dn̄i. de quo etiā ꝯcepit
mariaꝫ matrē trium apostolorum et vniꝰ discipuli dn̄i. et de
morte cleophe. ¶ Septimū capitulū.quō tercio viro tradita
est Salome.ex quo terciā mariā pepit matreꝫ duorū aposto
lorū iacobi et iohānis,et quō filias docuerit et de morte Sa-
lome.etiā quo die nata.quo die v̄ginis marie puerꝑa.et quo
die mortua ¶ Octauū ca. Quatinꝰ nō absurdū erat etiā ve-
recundū tercio nubere.et de quadā v̄gine.que iccirco mirabilē
visionē vidit anteq̄ visā noluit btē anne seruire in deuotiōe.
¶ Nonū ca.de quodā ꝓcopio doctissimo postmodū here-
mita btē Anne deuote et archiep̄o pragēsi qui valde p̄dicauit
sanctam Annā venerandā atqꝫ eius festum celebrandum.
¶ Decimum ca.de quodā prodigo adolescente ꝑ ammoniti-
oneꝫ btī iacobi btē Anne deuoto.circa quē meritis anne mira
ꝯtigerunt.et eius cultu ampliato. Vndecimū cap̄. De quodā
ep̄o in anglia plagato impedire volēti cultū sctē Anne et mi-
rabiliter plagato.et quō deuotio maior ad eiꝰ solēnitatē et ho
norē succreuit. ¶ Duodecimū ca. De duabꝰ btē anne deuotis
q̇bus semetip̄aꝫ in visione pn̄tauit.et de his que eas pro sua
veneratiōe ac remūeratione docuerit. Terciūdecimū capitu.
Quō manifestauit se duobꝰ sibi deuotis videlicꝫ vni heremite
et cuidā clerico.et de magnificis circa eosdem ꝑ eā exhibitis.
¶ Quartūdecimū ca.et sequētia de miraculis q̇bꝰ choruscat
nec chorusca re desinit.et p̄mo de naufragis liberatis ⁊ vidua
paupcula in porco ꝯsolata. ¶ Quītūdecimū.ca. De muliere
multū infirma ꝑ ip̄aꝫ inuocatā curata ⁊ ymagīe sibi fctā.et

de q̄dā pestilētica subito corā ymagīe sua liberata ⁊ suspicata
¶ Sextūdecimū. de margareta quadā religiosa btē Anne et Joachi devota. et ab eis docta. cui mirabiliter Anna affuit in morte. et de quodā febrili morti vicino curato. Septimū-decimum. et vltimū capitulū. de digito sctē Anne in Colonia et miraculis de osculatiōe eiusdē. et quō p̄seuerantib9 in suo servitio diligēter assistit. et resilientibus aūt tepescētibus non āplius succurrit. ¶ Explicit prefatio Incipit legēda sctē Anne mr̄is v̄ginis Marie. De parētela sctē Anne ex parētibus eius de genealogia et posteritate sororis eius Esmerie

¶ Capitulum Primum.

IN iudea civitate betlehez (vt scribit sctūs Cyrillus epūs hierosolimitanus. in cōsilio ephesino se p̄nte katholice celebrato quēadmodū etiā ex diversis in vnū cronicis colligitur) erat virgo quedam genere nobilis de domo david. etate iuvenis. aīo senilis. sed virtute quidē mor longe p̄stantior. Emerentia noīe. deo devota. in legis divine meditatione sedula. in om̄i ꝯversatione toto pudica. Que mi-ruminodū (lege tn̄ divina non cōtradicente) cōcupivit. cō-iugium declinare. et incastimonia illibate carnis in dei servi-tio semper vivere- maxime tamē in prophetis legerit salvato-rem mundi de virgine nasciturum. Ne igitur ex consodaliuz mūdanaꝝ cōversatione labē aliquā. aut ex contagiosa lasci-via maculā cōtraheret seculū fugitare studuit. Hic est vt spi-ritus scti ducta grā fratres devotos oportūo tp̄e. atz prophe-tarum filios in monte carmeli vitā celibē agitantes interdū accesserit. A quibus non solū prophetarum ꝓfundas scriptu-ras didicit. verū et vite sue saluberria monita suscepit. Absqz enī illorum maturo consilio. virginitatis statuz nullo pacto mutare decrevit. Postq̄z vero iā annos pubertatis attigisset nubilis facta. parentes scd̄m legem moysaicam. eam nuptui tradere proposuerunt. Dum aūt eadem iterum atz iterū v̄ba sup desponsatione facerent. tacite cum virginali quantū po-tuit verecūdia nō auscultavit. verū ip̄is in sua opinione per-

Nota q̄ Mar bt̄e Anne vocabat[ur] iiij
[illegible] vide genealogiā [illegible] i. 40.

ſeuerantibus. eā crebrius deſuper moleſtarūt. Quid vo ageret
perplexa. deliberatiōis inducijs acceptis. ad fratres deuotos
in monte carmeli celeriter clam ſe contulit. Quibus archana
mentis ſue dedit de caſtitate perpetuo ſeruanda. ſed in cōtra-
rium parentum ſuoꝝ voluntatē. ſe viro ſcd̄m legem nuptum
ire precipientiū cepit detegere. Hinc ſibi tremula ſuſpiria do-
loroſa lamenta. cordiſq; ſui nimiā anxietatē innaſci querebāt
Quamobrē cū timore et reuerentia. ſuꝑ agendis / vtrā eligeret
partē. dei volūtatē. fratrū agnoſcere precibus humiliter hor-
tabatur. Fratres aūt his auditis primū ſtupefacti quoniam
res ipſa licet pij propoſiti. tamē inaudita. et lege moyſaice cō-
traria. decreuerūt vtrā parciū eligi debere vigilijs. precibꝰ atq;
ieiunijs volūtatē dei ꝯſulendā eſſe. Que dū vna cū Emerētia
triduo in feruore. ſpūs agerent contigit tribus ex fratribus
viſionē mirabilē memoriaq; perpetua celebrē diuinitꝰ mani-
feſtari. Conuenientibus igit̄ poſt triduanas deuotiones. atq;
perſcrutantibꝰ ſi miſcdiā dei cupiā ſuā voluntatē ſuꝑ hac
re dignata fuiſſet patefacere Andēs vnus dignitate p̄ſtātior
deuotior oōne. ſenior etate Vidi inquit qualibet harū noctiū
poſt oōnes ad deū fuſas. mire pulchritudinis arborē valde
ſingularē. multorū ramorū fecūditate perluſtrē Suꝑ quē ra-
morū vnū. ceteris venuſtate p̄cellentē. ꝯtemplatuſſum florē
aſpectui meo delectabiliſſimū et ameniſſimū. Cui fructū in-
cluſū ꝯſpexi ſuauiſſimū. et ſuꝑ oēs mūdi fructꝰ acceptiſſimū
ſed hec viſio q̇d nobis p̄ſaginat nō facile dicā. Ceteri duo cū
ſimilē viſionē ſe ꝯſpexiſſe dicerent. poſt initū ꝯſiliū / iterum
deuotis p̄cibus ad deū ardenter ꝓfuſis. audire vocē e celo me-
ruerunt / altiſſimo p̄ſtante dicentē. Arbor oſtenſa eſt viſu pul
cherrima. nitidā figurat Emerentie virginis puritatem atq;
ipſius ſctm̄ propoſitū ad dei ſꝑ relatū ſignat voluntatē quod
ꝑ ſacrū ꝯiugiū diuina pietas decreuit ꝯſumandū Ramꝰ aūt
ille ꝑluſtrior ceteris. filiā ſ̄ſcat ab ea naſciturā Annā noīe de
qua flos ꝓducetur grā plena virgo maria. ineternū illibata
ꝑmanſura Ex flore vero virgine maria fructus ille ſuauiſſi-

mus in lucem prodibit dei filius et saluator tocius humani generis. De quo scriptū est. Gustate et videte qm̄ suauis est dominus. Alij autem rami eiusdem arboris cum frondibus et fructibus sanctam ex se posteritatez atq; sobolem toti mūdo pfuturum insinuant Quibus per ordinē sic intellectis Emerentia virgo non ambiciosa facta. non dubia nec incredula. sed conferens hec in corde suo. deuotius ad parentes suos est reuersa. Quibus de eius absentia placatis. templum dei quottidie frequentabat. et oculis in celum leuatis. dominum deuz suuz (Vnde sibi sperabat auxilium) ex animo rogitabat obsecrans. vt nulli viro. nisi ex toto corde deum timenti. pceptis domini in omnibus obtemperanti. et sobolem in laudem dei petenti. salubriter nubat. Emerentia vero quoniam eleganti corpe. venusta facie. nobili genere fuit. pudica. pia. benigna. omni bonitate conspicua. et in vniuersa mox honestate adeo pclara. vt illa sua amplitudine in eius graciā omnes cōciliabat. Hinc est q a pluribus optata esset. et in cōiugē postulata Sed quoniam sese ab eis concupisci. magis carnalis delectationis. quaz cum dei timore casti coniugij gracia inspiritu didicit. om̄es et singulos tanq̄ viros spurcissimos. castissimo coniugio indignos abdicauit. Quemadmodum in Thobia legitur. de sara illa sancta. cuius septem viros (qui eam sine timore dei polluto tactu contingere volebant) mox quampri mum ingressi sunt. demon asmodeus intercmit. vt sancti generis Thobie iuniori deum timenti reseruaretur. et per sanctū angelum raphaelem desponsaretur. Multo igitur magis p spiritum sanctū a viris impuris. deum nō timentibus custodiri debuit Emerentia Ex qua tanq̄ ex matre proxima nascitura erant tam sancta plantaria Et ex qua sicuti ab auia vel ab abauia. originez ducerent. tā viuifica salutaria et a cūctis mortalibus germina saluberrima. Sex igitur viris ab Emerentia sancti spūs instinctu recusatis. septimo. cui⁹ nomen ~~Stollanus~~ erat. de genere dauid viro iusto. timorato. in obseruatione legis strennuo. coniuncta est matrimonio. Aij

" Ysachar "

diu multū vnanimes in timore dei vitam agebant. domino
preces deuotas accumulabant. elemosinas pauperibus ero-
gabant. visitabant templum dei statutis festiuitatibus. pui
debant ministris eius. vt pro se deum p̄carentur. de suis facul
tatibus. Tandem diuina benignitate visionis prefate veri-
tatem in actum ducere volente. Non longa post tempora
deo supplex. Emerentia grauida facta. peperit filiam primo-
genitam. in tercia feria ebdomade. quaz appellauit Annam
nomine. Post annam vero certis mensibus effluxis alteraz
peperit. quā nominari fecit. Esmeriā. commendabiliūz fru-
tuum plantulā venerandam. Hec quidē Esmeria dei ordina
tiōe et legis obligatiōe. generis sui viro spectabili (cui⁹ nomē
assra) nupta est. Que primogenitam suam peperit Elizabet
postea zacharia cōiugem. et Johannis baptiste genitricem
De hinc filiūz genuit. Eliud qui coniunctus erat illi preclare.
que vidua describebatur. Luce septimo. Cuius filius adoles-
cēs defunctus erat in porta ciuitatis naym. Erat apostoloꝝ
petri et andree consanguinea de Betsaida. Hec viro suo eliud
fratri Elizabet. duos peperit filios. marcialez et eminē. Iste
marcialis primogenitus cum mortuus esset. resuscitatus est
a domio matri restitutus. que ipsūz tenerrime diligebat. qua
gracia mater. domio multo familiarior efficiebatur. et apo-
stolis eius consanguinitatis iure multū afficiebatur. et ideo
necessitatibus domini atꝫ discipulorum eius. de temporalib⁹
suis per filium magis sollicite. prouidere curauit. Quod patet
de quinqꝫ panibus ordeaceis. et duobus piscibus p Andreaz
dn̄o oblatis. tanꝙ p ꝯsanguineū matris medio prouide dela-
tis et similibus. Quamobrē hanc matrē vulgulari noīe. dis-
cipuli suam affirmabant. et filium eius marcialem. hūc ma-
ternum quasi matris filium peculiari nomine appellabant
hic autem idem est qui missus a btō Petro subdyaconus cuꝫ
euchario ex septuagita duob⁹ discipulis cristi vno iā a beato
petro apostolo i epm ordiato. et valerio dyacono intra fines
almanie. et in via defunct⁹ et miraculose rediuiuus iam scdo

et in antistitē sublimat⁹ treno℞. tungro℞ atq₃ coloniēsiū pro-
sperrime rexit ecclesias. Frater aūt ei⁹ Eminē defūcto p̄re pe-
regrinatus est iuuenis vsq₃ ad armeniā. et ibidē p̄seuerās nō
reuersus. circa seniū coniūctus honeste puelle memelie gene-
rauit ex ea filiū seruaciū maxiepostea viruz scītitatis. in tun-
groruz antistitē celebriter exaltatū. Cui⁹ reliquie coluntur. et in
magna populorū frequētia visitant᷑ variis peregrinationib⁹
in vrbe traiectensi sup mosā propter mirāda ac ineffabilia so-
lacia et remedia atq₃ miracula. q̄ meritis bti Seruacii indies
cultoribus et deuotis diuina pietas elargit᷑. Mater aūt iam
vidua facta. et Eminē vt opinabat᷑ mortuo. dicebat᷑ adoles-
centis de quo supra vnica et vidua. ¶ Ex predictis igit᷑ ma-
nifeste patet. qua viuida et sācta germina de Esmeria sorore
scē anne prodiere. quaruz mater fuit veneratione digna ipsa
Emerētia Sequitur figura de Genealogia Emerentie ma-
tris et Anne filie.

Isachar	Esmeriam que ex viro affra peperit
Emerētia ex ~~stollanto~~	duas proles
duas pepit filias scz	Annā cui⁹ tres erāt viri Joachi cleo-
	et salome. que tres genuit marias

Prima maria (quā anna ex Joachi p̄re pepit) ex spū sancto
genuit xp̄m Scda maria (quā anna ex cleopha p̄re pepit) ex
alpheo genuit filios quatuor Jacobū miorē Simonē iudā et
Joseph iustū. tercia maria (quā ex salome p̄re āna pepit) ge-
nuit ex zebedeo filios duos Jacobū maiorē et Johēz ewāge.
Pri̇o pepit elizabet filiā q̄ ex zacharia genuit iohēz baptistam

	Pri̇o genuit marcialē epm alio noīe matnū
Scdo Eliud	treuero℞ tungrorūq₃ ecclesias regentem.
filiū q̄ ex vxo-	Scdo genuit fratrē illi⁹ Eminē q̄ Seruatiū
re sua genuit	genuit ex vxore memelia Tungrorū epis.
duos filios	Vers⁹. Anna solet dici tres ꝯcepisse marias

Quas genuem viri Joachim cleophas salomeq₃.
Has duxere viri iozeph. alpheus. zebedeus.
Prima parit christum. Jacobum q₃ scda minorem.

Et iozeph iustū pepit. cū symōe iudā. Tercia maiorē iacobū volucremq̃ iohānē. ¶ De laudabili ꝯuersatiōe sctē anne in iuuētute et quō matrimonialiter ꝯiūcta ē viro ioachim. et quō vixerūt in matrimonio. ¶ Capitulum scdm.

Anna quippe in prima etate sua nil puerilit̃ agebat sed in via dn̄i ⁊ laudabili moꝝ ꝯuersatiōe ꝓficiebat ipa nāq̃ sup̱ oīa iuuēculaꝝ lasciuias. vt viperas fugitans. maluit domi diuinis vacare ꝯtēplacionibꝰ. q̃ȝ foris se mundanoꝝ cōtagiosis sotiare popularibꝰ. Hinc ē ꝙ oportūa deuotiōi atȝ ꝯtēplationi loca atq̃ secreta dilexit et irrephensibiliter vltra etatis sue capacitatē in obseruantia decalogi iuuentutis sue dies ad finē vsq̃ ꝑduxit. Dum vero quintumdecimum annū ageret. et nubilis effecta non viri desiderio sed legis coactione matrimonialiter viro nobili atq̃ iusto Joachim est ꝯiūcta Hic em̄ de genere dauid annorū viginti etatem agens coniugium inchoauit. nazarenus de nazareth et Anna de bethleem simulq̃ cōmorati sunt. in nazareth in domo Joachim. Qui diues agroꝝ culto. armentorū et pecudū locuples erat possessor. Vir vtiq̃ bonus. simplex et iustꝰ atq̃ timoratus in via dn̄i. aliarum rerum minime curiosus nisi de proprijs se intromittebat. pacem seruauit cū oībus pauperibus pius. et hijs qui deū timebant erat bn̄ficus De facultatibus suis. viduis orphanis et omnibus vndecūq̃ fluentibus egenis subuenire conabat̃. Quāto quidem plus erogabat. eo magis diuinitꝰ abūdabat. Sic vero adolescēs. parētū bonoꝝ heres liber ab anno quintodecio ꝓfecit. donec annā ꝯiugem susciperet. Illa quippe virū honorauit. vt dn̄m et dilexit velut patrē. Ipe vero vicissim ꝯiugē veneratꝰ ē vt matrē et amore debito amplexatꝰ sicuti sororē Eratq̃ sibi mutuo ꝯsenciētes hortantesq̃ sepissime inuicē ad ea que dei sunt imitāda ac que vere caritatis sunt nutrienda. Nihilomiꝰ qm̄ iudicia dei abissa multa. hij iusti ꝑmittēte altissimo. xx. ānis ī ꝯiugio trāsierūt velut steriles in lege ꝯtēptibiles. fructū posteritatis ꝯsecuti nō sūt De quo gemitus vberescet lamēta lacrimosa ꝯtri-

ſtati frequẽtabãt corã dño Quare nõ deſperãtes-licet puſil-
lamines ad deũ ſe penitus cõuertere decreuerunt. vt vel ſaltẽ
qđ hũana ſterilitas ꝯferre ꝓhibuit-diuina ꝯcedẽte benigni-
tate(cui nihil impoſſibile credit) facilꝰ impetrarẽt. Triplicẽ
quidẽ via dei miſcđiaꝫ implorare ceperũt. videlicet ſuis atqꝫ
deuotoꝝ oꝛonibus.elemoſinis largifluis.ac votiuis ꝓmiſſio
nibus. Vouerũt nanqꝫ cũ lachrimis.ſi ablato ſterilitatis op
probrio Anna fecundata ꝯcepit.pepitqꝫ dño ꝓlem. Jllam in
templo miniſtraturã ſacrificantes offerrẽt altiſſimo Sicut
legit primo regum Anna aũt orauit ad dñm flens largiter et
votũ vouit De tpalibꝰ vero bonis ſuis dñm venerati ſũt vnã
ꝑtez miniſtris templi obtulerũt.quatinꝰ fidelius ꝓ ſeſe preces
funderẽt Scđaꝫ q̃dẽ egenis.orphanis viduis.ac peregrinis.
mendicis. Terciã vͦo ꝑticulã ſuis reſ̃uabant vſibꝰ et familie
congrue ꝓ ſuſtẽtatiõe nõ tñ abũde pro ſectanda curioſitatis
ſupfluitate ¶ Quõ oblatio Joachim in tẽplo fuit reprobata
et de vtriuſqꝫ triſticia-et ſequeſtratiõe.ac ãgelica ſecuratione
de filia naſcitura. ¶ Capitulum Tercium.

QVoniã ſ̃m legẽ moyſi ſtatutũ erat .iudeis deputa
tis feſtiuitatibꝰ cũ oblatiõibus ſe pñtes exhibere in
tẽplo dñi qđ erat in hieruſalẽ Contigit aũt hos ſan
ctos ꝯiuges ꝓficiſci in hieruſalẽ ad feſtũ enceinoꝝ vt offerrẽt
Joachi aũt cũ viris cõuicaneis ſuis ⁊ ꝯtribulibꝰ Annã vero
ſeorſũ vt moris erat cũ ſexu feineo ſibi cognato. yſachar quidẽ
põtifex et ſcriba ꝯgnita ꝙ ioachi cũ vxore tot ãnis ſterilitatis
viciuz ꝑtuliſſet.et domũ tribꝰ ſue ꝑ poſteritatẽ nõ ãpliaſſent
cũ indignatione ab altari reppulit Joachi et victiaz eiꝰ tanqꝫ
maledictã in lege dñi nullatenꝰ deo gratã eſſe manifeſte refu-
tauit. Quãobrẽ nimiũ ꝯfuſus rubore Joachim atꝫ valde cõ-
triſtatus abſcedẽs ait intra ſe Nũc ego q̃d faciã q̃ factꝰ ſũ ob-
probriũ vicinis meis valde. Dñe deꝰ meꝰ ne derelinq̃s me eſto
mihi in domũ refugij et libera me de vͦbo aſpero Jeſtꝰ autẽ
nimis egreſſus ẽ tẽpliũ. et ſocietate dimiſſa ꝑ verecũdia ſeorſũ
perexit occultꝰ ad cãpeſtria. ⁊ requiſitꝰ a paſtoribꝰ gregũ ſuoꝝ

cur sic inopine viueret. Respōdet cōsternata mente demissaq3 facie breui. s̄mone nō ab re est. q2 obliuiōi dat⁹ tāq3 mortuus a corde. Et illi mgr̄. quare tū faciē tuam cōfusio operuit. quare tristis est aīa tua et vnde tibi offensio que te grauauit. vnde molestia. Et ipse paciēter inquit. Ego em̄ ferre nō potero obprobriū meū. qm̄ repulsa ē orō mea et victia. Quapropter huc veni vt leuarē oculos meos in mōtes. vn̄ venire spero auxiliū mihi a dn̄o. et cū ob sterilitatez despect⁹ sim vniuersis. clamabo ad dn̄m in tribulatiōe mea nec despiciet dep̄catiōez meam altissim⁹. Quam ob causaz vna vobiscū ad interiora deserti gregem minaturus adero. donec dei solaciuz mihi aduenisse cognouero. Anna quippe in nazaret reuersa mariti p̄ntiā nō inueniens. sed confusū a pōtifice intelligens. dum vicinis reuersis. Joachim nō adesse. amare flens in aīo multiplicauit suspiria et preces ex multitudine doloris. et meroris dicēs. O deus oīpotēs in cui⁹ manu sūt vniuersa nonne sufficiet mihi in sterilitatis obprobriū. cōfusionis abiectio sup terrā. cum ex infecūditate mea maledicta sim a notis meis valde. et fructū salutiferū nō habeā. et iā virū meū tollis sustētamē vite mee. Quid tibi in me displicuit deus altissime quid me vis facere. cur me sterilem statuisti viduare. Ecce nūc quinq3 mēses fere pretereūt. et viri cōsortium cogor ignorare. Ipsa quippe nullo modo cōsolari poterat. sed quottidie exiliēs circumspiciebat et circuibat vias oēs p quas spes remeandi videbat̄. vt p̄cul videret eū si fieri posset veniētē. Nōnūq3 vero dū in orto suo quādaz videret auiculā p̄ nidolo cōponēdo sollicitā. et in lauro passeres cū pullis in cātu iubilātes. atz alis plaudētes. memor q2 sibi nō daretur. a deo p̄uidā. p̄ liberis curā gerere suspirabat ingemiscēs cū lachrimis ad dn̄m dicens. Eya domine memor esto obprobrij mei. qd̄ continui in sinu meo multarū gencium. Tu nosti mētes hoīm tibi patēt abdita cordium. tu scrutator es archanor̄. tu inq3 scis q2 nō virū carnis amore. sed legis coactione in cōiugē accepi. solū in tuo timore posteritatis expectatiōe. Cur queso desolatā tue pietatis oculis non

attẽdis? quare me viduã facis? cur me in tribulatiõe deseris ⁊
te diligẽtẽ negligis? Respice p̃cor de⁹ piissime de sede maiesta-
tis tue et oñde grãz misc̃die tue infinite. Unica spes in te mihi
est. Jnte inq̃ dñe speraui. non confundar ineternũ in iusti-
cia tua libera me. Jnclina ad me aurẽ tuam. accelera vt con-

soleris me Usqueq̃ obliuisceris me in finez irat⁹ est furor tuus
contra me. respice et exaudi me domine. deus meus Cepit aũt
Joachim in deserto et Anna vxor eius in Nazaret cõtristari
et lachrimari nimis Tamen quia non inperpetuum obliuis-
citur misereri deus. qui non sinit iustum derelictũ. misit post
quinq̃ menses celitus Gabrielẽ archãgelum ad Joachim in
desertum. Qui totus choruscus ad illũ inquit Benedictus tu
o Joachim amice dei altissimi. et benedicte p̃ces tue et gemi-
tus/ qui ascenderunt ad cõspectũ misericordissimi. q̃ auferre
dignatus est obprobriũ tuum. q̃r Anna cõiux tua pariet tibi
vas electionis et decoris ab eterno a deo ꝓuisum. filiaz pre fi-
liabus mũdi gloriosaz. que sancta erit et immaculata in ma-
tris vtero. et futura mater emanuel. quem expectant vniuersi
messyaz repromissũ ac redẽptorẽ in israhel. Hoc aũt veritatis
habebis indiciũ et certitudinis signũ. Mox cũ deserta lique-
ris et in hierusalẽ veneris. occurret tibi vxor tua leticia plena.
quod cũ videris/ de ꝓmisso gaudeas. q̃r de his que nunciaui
securus eris. Angelus vo ꝓtinus dimisso Joachi apud Annã
pñs in nazaret orantẽ adesse dignat⁹ est. Jlli quidez lugubri
veste indute. nec in die festo cibũ capienti. neq̃ a suspiriis ces-
santi vernula dixit Quousq̃ dña sic affligis aĩaz tuaz? quã-
obrẽ ingemiscis neq̃ cibũ capis. Surge inquit filia syon. in-
duere vestimẽtis leticie/ atq̃ letare. q̃r hodie flere nõ licet. mag
nus eñi dies dñi est. Cui nihilominꝰ lamẽtãti. nec vbis exci-
tatiuis famule sue. aduertenti. astitit Gabriel archãgel⁹ dicẽs
Anna cur fles. et quare nõ cõmedis. et quã ob causaz affligit
cor tuũ Ne fleueris Exaudiuit eñi altissim⁹ orones tuas. vi-
dit lacrimas tuas. et attẽdit elemosinas. nouitq̃ obprobriũ
tuũ. q̃ nũc tulit ꝯfusionẽ tuã abs te. Tu quidẽ ex nũc fecũda

eris. et salua lumen parturies mūdi gaudiū tocius vniuersi ex quo sal⁹ generis hūani. et gloria celestis regni Bñdicta filia tu a dño. ꝯcipies em̄ et paries filiā. cui⁹ nomē erit Maria quā sctificabit tabernaculū suū altissim⁹. Hec em̄ erit illa stella oritura ex Jacob. et vga dei israhel. que ex antiquis ē ordinata anteq̄ȝ terra fieret. Jpa neqȝ ꝓducet solem iusticie. dei filiū deū nr̄m Jaȝ forti sis aio Joachi em̄ marito tuo cicius tibi occursuro incolumi et robusto. Hec ipa diuinit⁹ indicaui Nunc tristicia vr̄a vertet̄ in gaudiū. qđ nemo tollet a vobis ex quo manebit in sempiternū. Surge igit̄ et vade in hierusalem. ibi em̄ occurret tibi vir tuus in aurea porta iocundus. q̄ȝ ablatū est obprobriū vr̄m. Et simul descēdētibus vobis oblatione in templo pacta versus nazaret. replebit̄ vterus tuus et fructus ex te nasciturus spūsctō replebit̄. et deo dicata ꝓles ꝓficiet in euū. eritqȝ toti mōo ineffabile tripudiū Post triēniū aūt natiuitatis sue erit in templo dei altissimi iuge et acceptabile sacrificium. Quo dico archangelus euauit ab oculis eius Dum aūt iuxta angeli p̄coniū cōueniret̄. cōcepit Anna et peperit in nazaret filiā suā primogenitā noīe Mariā. et gauisi sunt amici sui et congratulabant̄ et oēs cognati sui eo q̄ dñs ostenderet eis misericordiam suam.

¶ Anna quare tot annis infecūda ꝑmanserit et quō simul ꝯuenerūt iuxta dictū angelicū apud aureā portā in hierusalē et quō cōcepit et oblatio eoꝝ accepta fuerit. ¶ Cap. quartū.

Dominus igit̄ oīpotēs non sine causa. fructū hunc gloriosū diē distulit. sed vt p merita suffragioꝝ suspirioꝝ pariter et desiderioꝝ intēsiorū optatuȝ expectaretur. expectatū āplius desideraret̄. diu desideratū feruentius amaret̄. ac maiori grāꝝ actione susciperet̄. susceptūqȝ in posterū deuotius veneraret̄ Jn anna quippe sterili verificat̄ qđ de sacra abrahe ꝯiuge infecūda legit̄ que genuit ysaach nonagenaria. ex q̄ tn̄ bñdictio oīm gētiū. Sic rachel vxor iacob post multos ānos ꝯiugij sui genuit ioseph egipti dñm et saluatorē mundi Quis queso fortior sampsone. sanctior samuele

ex anne mr̄e. atꝫ testimõio ewãgelice v̄itatis inter natos mu-
lieꝝ maior baptista iohe quoꝝ tn̄ oim̄ ꝑ angelū et miraculose
natiuitas ãnūctiata sacra testat̄ scriptura. Quapropt̄ vt figu
ratū figuris se coeq̄t. ⁊ v̄itatis vmbre corn̄deat. cū fruct⁹ iste
desiderat⁹ et expectat⁹ sit v̄gula yesse v̄go maria mr̄ dei atꝫ re
gina celi. q̄ cūctos ineffabilit̄ p̄rogatiuis diuinis et excellētia
p̄fulgeat ꝯgrue credit̄ et sctē trinitatis secreto ꝯsilio mō̄ tar-
dius exhibita fuisse Joachi em̄ nūctiatiõi archãgeli credul⁹.
necnõ ꝑ sacrificia oipotēti grat⁹ qn̄toci⁹ ex deßto pecora mi-
nare v̄s⁹ hierusalē cū suis conat⁹ ē. et ad pascua suaꝝ possessio
nuꝫ ꝓperare. Post trigita v̄o dies apparitiõis angelice. dum
hierusalē ingressur⁹ appropiquaret ad portã aureã. occurrit
ei anna ꝯiūx sua cum iubilo et ait. Vidua mesta fui nunc dei
miscđia succurrēte a viduitate liberor. Que sterilis fuerã de-
specta iã honorifice fecūdabor Vnicū solaciū cordis mei virū
amisi. quē reuisere leta merui. Hec dies boni nūciꝫ ē. O faustū
et felicē hūc diē Hec dies leticie nūc tristicia mea vertet̄ in gau
diuꝫ. Cãtem⁹ dn̄o deo israhel qm̄ magnifice nobiscū egit. qui
gloriose nos honorificare dignat⁹ ē Joachi aūt. mirūimmo-
dū gauisus de p̄ntia et tripudio vxoris sue Sꝫ gratitudis offi
ciuꝫ nõ p̄teriēs in laudē ꝓrupit dicēs O mi deus laus israhel
supra nr̄aꝫ estiatiõeꝫ multū misericors. et pijssim⁹ ꝯsolat̄ tibi
grãꝝ iura ex aio et toto corde ꝑsoluē optam⁹. q̄ dies nr̄os lu-
ctuosos. oim̄ lamētoꝝ ⁊ gemituū plenos in gaudiū ineffabile
cõuertisti. q̄ ꝯtemptū et obprobriū nr̄m in honorē et admira
bilē exultatiõis stuporē mutasti. Quid oro tibi ꝓ hijs tantis
bn̄ficijs retribuem⁹ Non opis certe nr̄e est. sed tua iuuãte grã
nr̄ ardens oram⁹ effect⁹ suppleat. qđ impotēs effect⁹ in grãꝝ
tuaꝝ laudē nobis abnegat. Deiñ ꝑ optatis diu negatis fruē-
tes colloquijs. suꝑ angelica ãnūctiatiõe(q̄ vtriusqꝫ facta ē)
inuicē ꝯferētes. simul in dn̄o ꝯsolati sūt Hic est q̄ statutis so-
lēnitatib⁹ tēplū ingrediētes oblaturi mūera de cetero nūq̄ꝫ ob
ꝓbriose repulsi sūt. ß ab oib⁹ ꝯmēdati ⁊ honorati ī tiore ⁊ grã
ꝑficiētes deū laudauer̄t q̄ iuxta ē oib⁹ inuocãtib⁹ se in v̄itate.

¶ Quõ Anna concepit et pepit et filiã educauit. etiã in tẽplo
triennẽ pñtauit et de morte Joachim ¶ Capitulũ quintum.

IAm preterea verificatur in eis qđ sanctꝰ Paulꝰ ad
romanos ait Habetis inquit fructũ vrm̃ i sctificatiõe.
finẽ vo vitã et̃nam Et hoc qz Anna fecundata est
et post nouẽ mensiũ curricula. cũ ꝑiter opibꝰ bonis vacarent
in nazaret. quadã tercia feria septiane salubriter pepit regalẽ
illã plãtulã veri dauid. ante secula filiã ꝓuisã mariã sicut ab
angelo fuerũt edocti. Ipa em̃ erat futura mũdi illũiatrix et
dña. atz maris stella. Hanc vo filiã diuinitꝰ deuotã. suscepe-
runt amãter. nutrierũt benigne atz diligenter. ac educare sat-
ageruñt religiose et prudenter. Nutriuit inꝗ mater natã vbe-
ribus suis. et de iusto manuũ suarũ labore sustẽtare curauit.
Quottidie em̃ Anna ibat ad opus textrinũ. qđ et filiã vtcũqz
docuit. que suis manibꝰ etiã dei filio et suo tunicã incõsutilez
studiosa texuit. Post triennũ aũt iuxta votũ dño promissuz
et merito seruandũ. obtulit filiã mr̃ in tẽplo dñi. qđ est in hie-
rusalẽ. Et dũ simul ascẽdere cepissent. iuuẽcula futura virgo
puerpa. sine cuiusꝗ sustẽtatiõe. et ãminiculo quindeci. gradꝰ
templi. cõstãti gressu sine lassitudine visa est cõscendere Ob
id igit̃ etiã pñtationis eiꝰ festũ colendũ statuit. In q̊ quidem
sctissime mr̃is eiꝰ Anne digni cultꝰ memoria nequaꝗ censet̃
omittẽda Maria vo recto tramite nõ retrospiciẽdo tẽplũ in-
gressa est. Quã quidẽ ꝓ nihilo duceret regressũ parẽtũ suoꝝ et
cognatorũ nõ infantũ more impaciẽter cũ eiulatu sed ad in-
teriora se vertẽs ad cõsodales inhabitatrices tẽpli. sacerdotes
mirati sũt magni aliqđ numis in ea latitare arbitrati Ipsa
aũt sic oliua fructifera i domo dñi ꝑfecit in vtutibꝰ et grã Pa
rentes aũt eiꝰ oblatiõe hũilit̃ exhibita. ⁊ a põtifice honorifice
ꝑmissa post laudes et grãs deo ꝑsolutas Maria relicta. re-
uersi sũt in domũ suã in nazareth Dũ vero corã deo ac con-
ciuibꝰ in oĩ sctiate et vite ꝑfectiõe. vtuose sine querela ꝓficerẽt
et in via dei ꝯmẽdabilit̃ essent cõmorati. cepit egrotare amicꝰ
dei Joachĩ. vir vtiqz iustꝰ et in timore dei assiduus Conside-

rans aũt volũtatẽ dñi de morte sibi imminẽte tẽpali resignat⁹ spõtanee in man⁹ dei viui ab anna venerãda sua ꝯiuge licẽtiã peciit. et horã resolutiõis sue corpis adesse ꝑdixit. Cũq; agonizare cepisset. in celũ erectis lumib⁹ et manib⁹ instar crucis ꝓtensis. grãs egit oĩpotenti vt potuit pro bñficiis diuinit⁹ acceptis. et spm̃ suũ in man⁹ cõmendãs altissimi. cõsequi peciit gloriã celestis regni. Sic ergo electa ei⁹ aĩa ab angelis in sinũ abrahe. ad limbũ videlicz sctõꝝ patrũ cũ iubilo est delata In die aũt ascensiõis dñi reserato celesti regno sublimat⁹ est cuz filie sue nato dño nr̃o hiesu xp̃o. Sctã anna quõ iã viduata ãmonitiõe angelica tradita est scdo viro cui⁹ nomẽ cleophas frater Joseph nutricii dñi. de quo etiã terciã concepit mariã matrem trium apostolorum. et vnius discipuli domini. et de morte Cleophe. Capitulum Sextum.

POstq̃ Joachi vir dei migrauit a seculo. et in pace fact⁹ sit loc⁹ eius Anna sctã matrona iã vidua tristior effecta. ac soli deo despõsatiõe celesti in ꝯtẽplatiõe se copulare ꝓponẽt. hũanũ ꝯsortiũ vel alteri⁹ viri maritari miro mõ aspnaret. turturis more plãctũ et gemitũ dedit ꝓ cantu et iubilo Sicq; solitarias querẽs latebras merori et deuotiõi cõgruas. ꝑcũ frequẽti instãtia. cõfugit ad dñm. vñ sibi spauit auxiliũ affuturꝫ. nõ em̃ aliud optauit solaciuz. sed cupiuit deserere om̃e qd erat trãsitoriũ Cũq; cognatorũ molestia de scdo cõiugio acceptãdo sensus suos cõturbaret. et ꝓ dei volũtate cognoscẽda feruẽti⁹ oꝛonib⁹ insisteret. q̃ diuino bñplacito suũ ꝑferre nequaq̃ voluit audire ꝓtin⁹ meruit. angelũ dñi dicentẽ sibi Salue matrona dei. diuinã erga te volũtatẽ esse cognoscas. nec ãbigas cũ fecũda sis. et pitura duas adhuc iuuẽculas. pari noĩe marias. de qb⁹ celũ exultabit ⁊ seculũ gaudebit. Nr̃es em̃ future sũt lũiariũ mũdi ⁊ sctõꝝ pluriũ aĩab⁹ infinitis ꝓfuturoꝝ Sic ergo ne recalcitres: qui cognatoꝝ ĩ medio q̃ primũ scdo m̃imonio cõsẽtias Qd dũ paraniпho celi euanescẽte ꝯsanguineis indicasset. illi deo grati atq; gauisi tradiderũt Annã de genere suo dauit. viro nobili iusto

et timorato cuiꝰ nomen erat cleophas Hic aūt frater Jozeph
spōsi ṽgis intemerate et filij dei nutricij Cleophas ṽo in sua
ꝯuersatiōe ꝯmēdabilis. irrep̄hensibilit̄ ꝯuersatꝰ ē in dilectiōe
dei feruidꝰ-in elemosinis largꝰ-ac moribus ꝯpositus-nō cō-
cupiscētia carnis illectꝰ. sed posteritate sctā legis coactiōe tra
ctus annā duxit in ꝯiugē Cū q̄ qdē pacē ßuauit et amorē in oī
obßuātia p̄ceptoꝝ dei Dū ṽo ꝯuiuētes ꝓlē a deo peterēt salu
briter educandā Anna fecūdata et grauida filiā pepit mariaꝫ
videlicet Cleophe. que postmodū marito fuit tradita (cuius
nomē alpheus extitit) q̄ pater fuit apostoloꝝ electoꝝ Jacobi
mioris dicti frat̄ dn̄i symōis et iude (q̄ alio noīe thadeꝰ appel
latus est) ac iusti ioseph. q̄ ꝯstitutus fuit cū mathia qn̄ sors
apostolatus sup mathiā cecidit. et fuit de septuaginta disci-
pulis vnꝰ Omēs hij dn̄i comites et assecle ꝯtinui Hoꝝ aūt mr̄
maria in ewāgelio de resurrectiōe dn̄ica describit̄ maria Ja-
cobi. videlicꝫ mr̄ eius q̄uis tamē alpheus vir eius. Cleophas
q̄dē scd̄us ꝯiūx Anne et annus hoꝝ q̄tuor fratrū-et pater ma-
rie iacobi cōthoralis alphei. nō multis annis supuiuens post
natā vnicā dū egrotaret. et dn̄i vocationē-ac sui corpis reso-
lutionē diuinitꝰ intelligēs. se penitus in manꝰ altissimi spōte
resignauit Anna quippe ꝯsternata mēte clamauit ad dn̄m cū
gemitu lacrimoso dicēs. O deꝰ altissime cuius miscd̄ie nō est
nūerus. qd̄ in me tibi displicuit-qui scd̄o iā me priuas cōiuge
tā ꝑ in oībus desolatā me velis deserere Tua tn̄ in me semper
volūtas fiat. et qd̄ amplius ꝯgruū nōsti vtriusq̄ꝫ saluti-ac in
sempiternū ꝓficuuꝫ nullatenus ob nr̄e humane fragilitatis
lamētare linquat̄ Surgēs ṽo anna ab orōne venit ad egroti
obsequiū qui ait. Ego qui factus suꝫ de limo terre. vitro fra-
gilior et corruptiōis debitor ꝓfecturus sū ad pr̄es meos. qm̄
me linquūt vires mee. ac corpis robur discedat a me Ne con-
tristeris dn̄a mea tā q̄ꝫ soror in dn̄o vnice dilecta filij sctōrum
patrū sumꝰ in resurrectiōeꝫ carnis creduli. noli diuine obsiste
volūtati in cuius manu subsistemꝰ. ß laudemus deuꝫ altissi-
muꝫ cuiꝰ ꝓuisiōe sicut ꝯiūcti sumꝰ in t̄ris. et in sempi̇nū copu

lemur in celis Peregrini inq3 sumus in hac valle miserie. fiat mia dñi sup nos. cui te cari⁹ recõmẽdo ⁊ aiaz in sinũ abrahe deferẽdo ↄmitto Quo facto dũ faciẽ vteret. ad parietẽ trãqlle sine obdormiuit in pace. Qualiter btã ãna tcio viro tradita ẽ. scʒ salome ex quo terciã mariã mr̃eʒ pepit duoꝝ apostoloꝝ Jacobi maioris et Johis ewãgeliste et quõ filias docuerit et de morte salome. etiã q̃ die sit nata q̃ die vginis marie et mr̃is puerpa et quo die mortua. ¶ Capitulum Septimum.

Quoniã tocius pfectio ↄsistat in nũero ternario. et ãne diuinit⁹ bñdicte celitus facta sit pmissio. q mr̃ foret filiaꝝ triũ eodẽ noie vocãdaꝝ: et a duob⁹ viris duas pepisset naturali verecũdia mole pssa. etiã verita est honestaꝝ more feiaꝝ de tcio viro cogitare. aut despõsatiõi vlteriori ꝫmões aduertẽ. Quapropt cubiculũ ingressa est penitẽtie stimulis dedita. atʒ p ↄtinuas p̃ces in oroñe dño ↄiũcta. merore pleno se pstrauit et cũ suspirijs ad deũ clamauit O deus oipotẽs in cuius manu sũt oia. cũcta subsistũt et puide gubernant. sine te nihil et nihil tibi impossibile. q̃ cũcta nosti fiẽda Tu me rege. tu me dirige. tu mecuʒ dispone. tu mihi sponsus esse dignare. Quod ex me velis fiat ptinus Te deuʒ meuʒ confiteor trinũ in psonis et vnũ in substãtia Tu duas mihi filias miscditer ↄdonasti. tciã mihi pmisisti. tibi in sempitnũ laus et bñdictio. Sʒ qr iudicia tua abyssa multa. ac virũ abstulisti Ego qʒ ad dies longeue etatis multos puenio. statum meuʒ in tua diuina dispositiõe cõmitto Fac qd tibi placuerit. Nihil eñi abs tuo bñplacito iã bis viduata cõcupisco. Sʒ te p̃cor altissime de⁹ vt mihi deserte subueniat dextera tua et miscdia Nec mora (qr iuxta ẽ dñs hijs q̃ inuocãt euʒ in vitate) Adest dei panymphus ad eã missus celitus et inquit. Sicut deus in vitate trinus est in psonis (Anna a deo bñdicta) et vnus inesse. sic quẽadmoduʒ edocta es. triuʒ filiaꝝ mr̃ eis honorãda ex viris tribus. non igit erubescas si deo iubente tercio nupseris. Ecce eñi ex hoc bñdicent te oẽs generationes. Exinde se deo recommẽdans Anna cognatoꝝ medio desponsata est

marito tercio. cui nomē salomas de stirpe sua dauid. Hic enī vere pacificus fuit iustus et pfectus in dei mandatis. Castigauitqȝ sibi rigorosius corpus suū ieiunijs vigilijs ꝛ orōnibꝰ ac etiā in elemosinis ad egenos et peregrinos largus totus et dapsilis exēplū multoꝝ ad similia ꝓuocatiuū. Quāobrem Anna in dn̄o confisa necnō mentis tranquillitati dedita ac deo grata. mox cōcepit pepitqȝ iuxta p̄sagiū angelicū filiam terciā noīe mariā. Hec qdē postmodū nubilis facta cōiūcta est viro sui generis zebedeo. ex quo duos filios ꝑturiuit. xp̄i apostolos Jacobū videlicȝ maiorē et Johēz ewāgelistā apostolū atȝ xp̄i discipulū singulariter electū. cui i cruce v̄gini v̄go mater a dn̄o in custodiā ꝛ matre est recōmēdata. Hec aūt tercia maria ꝟm ewāgeliū de resurrectiōe dn̄ica describit̄ maria salome. scȝ eius filia Salomas v̄o nō multos agēs ānos in matrimonio cū anna beatissima iubente deo infirmatꝰ. et paciētie virtute preditus cōfisusqȝ in oīpotētis clemētia sctō fine quieuit in pace. Post cuiꝰ decessū Anna iā expta de ꝓmissionis v̄itate agere cepit que viduitatis sunt. et oībꝰ transitorijs cōtēptis ac seculi illecebris dūtaxat que dei sūt corde sincero cepit ruminare. et cōtēplationi diuinoꝝ se v̄edicare Obtulit inq̄ semē sacrificiū altissimo. et opam dedit corpus suū castigando ac in ꝟuitutē redigendo. Jta vt armonia debita sup carnē eius sp̄us in dn̄o p̄ualeret. Cuiꝰ quidē dn̄i exemplo sp̄us ad penalia ꝓptꝰ erat. licet caro fragilis rebellis et infirma. Preterea ne tp̄is momēta (de quibꝰ districta rō noscit̄ reddēda) laberent̄ inane. cōditiōes horaꝝ mācipare studuit laboribus oportunis. Normā sibi statuit vite cōmendande circa domꝰ regimē ac parentū honorē. filiarū instructionem afflictorū cōsolationē et pre oībus in penitētie sedulitatē diuinum honorē. Docuit igit̄ sctissimi thobie senioris exemplo filias suas in etate tenera deū timere. preces cū deuotiōe fūdere societates noxias declinare decalogi p̄cepta scire et obseruare. pro acceptis beneficijs nedum deo. sed et hominibꝰ bn̄ficis se gratas exhibere. et in cōpositiōe morū proficere ocia deui-

tare tempus fructuose expendere Deniqz sup̄ oīa in dei timore ꝑsisterere. Ipa vero mater Anna sicut filias v̄bo docuit sic ꝛ exemplo bono p̄uenit Fecit eñ qđ docuit virtuosa in cunctis opibus/ et paciētissima in aduersis. Ipa quidē licet tp̄aliter desolata. tñ sp̄auit in deuz/ instans obsecrationibus et orōni bus nocte et die Noctes crebras expēdit cuz lachrimis. nunc vigilauit/ nunc ad dñz in oratiōe clamauit. nunc corpus ma cerando ieiunauit. nunc pietatis obsequia miseris exhibuit. Semp̄ autē in dei laudibus se exercitauit Ipa demuz ān̄a ve neratiōe digna tanq̄ frugifer truncus a radice fructifera ma tre sua Emerētia. palmites tres in mđm ꝑtulit marias vnde flos redolentissimus ex vna factus ē tocius humani generis dāpnati saluator piissimus Ex alijs autem duabus/ frōdes flores et germia. q̄ redolere faciunt vniuersa. Non eñ v̄itate teste pōt arbor bona fruct⁹ malos facē Fuit igit̄ anna diua iā viduata/ sic oīni v̄tute suffulta. scz vt supra existiatiōez hūa naz eius opa ꝯuersatio/ ac vita/ multopl⁹ viderent̄ āmirāda q̄ imitanda. Nec mirū indubie cū a tp̄ibus ade ꝑthoplasti non est talis mulier inuēta quam sibi p̄eligeret altissimus. vt fieret aula filij sui/ verbi videlicet increati. atqz mater v̄ginis genitricis in plenitudine tp̄is incarnati. Cōstat nempe mani feste. q̄tū vas electiōis ip̄m p̄uisuz a deo fuerit et electum que mater genitricis dei/ a tota trinitate ab eterno creditur ordi nata. Hinc est vt per oēz vite sue decursum radix illa tantorū germinū et fructuū sp̄ūssancti rore fuit semp̄ irrigua. vt non solū in vita sctissimoꝝ operū extiterit actiua verū et ad finem vsqz diuinorū occultoꝝ credita sit ineffabiliter contēplatiua. Et qm̄ oīs cōsumationis vidi finem (teste ꝓpheta) Omnes quidez morimur et quasi aqua dilabimur. nūq̄ in eo dē statu ꝑmanētes. Iamiā hec sctā matrona multoꝝ dieꝝ sctissimorū plena. penitēcijs afflicta virib⁹ suis destituta cepit vt fit egro tare cui filie sue charissime obsequiū piissimū p̄stiterūt. et oēz curam atqz sollicitudinē cordialiter adhibuerūt Quis eñ non credat tam venerabilem et ꝑcelebrē matronā que tantarum

filiarum parens alma filijq dei incarnati auia carissima extiterit. appropinquante vite sue termino. angelicis diuinit⁹ cõsolatiõibus crebrius visitari: verũetiã a tota trinitate aiaz eius sanctissimã ab ergasculo corpis ad beatitudinẽ vocitari Qua vocitatiõe suauissima ymnis celestib⁹ et canticis corp⁹ suum egressa est anima sanctissima. septio kalendas Augusti tercia quidem feria ebdomate que nunc est in crastino sancti Jacobi maioris ei⁹ nepotis. sed quotto anno natiuitatis xpi nõ scriptũ inueniri existimo Cũ ante passionẽ dñi vera et indubitali fide creditur ab hoc seculo migrasse. Absurdũ eñi essz filias suas dño (vt testat ewãgeliũ) ministrare. et ipaz annam supstitẽ (que naturaliter afficit amore maiori) nepoti in tantis passiõibus constituto. aliqđ solaciũ nõ prestare Nisi forsan hoc tpe valde senio grauata. et suorũ pedũ officio extitissz priuata. Cuius nempe vite pconiũ illustrat vniuersum mũdũ eiusq quottidiana et manifesta miracula cũctos cristianos alliciunt in ipsius deuotũ obsequium. Quamobrem merito festum ipsius dignis laudibus ab oibus pdicat recolendum Propterea licz vbiq et oi tpe inuocata nouit succurrere. ꝛ dignatur clementer se colentes exaudire. tercijs tñ ferijs ipsius cõmemoracio studiosius est cristicolis obsuãda Fuit qdẽ tercia feria nata. tercia feria ṽginis dei matris diuinit⁹ pdestinata puerpa ac tercia feria ab ergasculo corpis liberata.

¶ Quatinus scẽ anne scandalosum aut verecundũ nõ erat tercio nubere qđ claret de quadã virgine. que iccirco mirabilẽ visionẽ vidit in spũ anteq̃ visã noluit btẽ Anne deuote suire

¶ Capitulum Octauum

Ex quo sathane nostre salutis emuli suggestiõe. multos false suspitiõis opinio decipit. neminem tẽtacio subrepat aut fantasia cõmoueat. venerandã hãc matronã sanctissimã tãtorꝫ taliũq germinũ frõdiũ ac fructuũ in genuã radicẽ et plãtulã tercio se nupsisse viro aut tres viros successiue matrimonialiter accepisse. ac iccirco p carnis petulanciã. pconijs tantis ac progatiuis nõ esset extollenda

aut in dei ecclesia tam solēniter festiuandā. De quo scriptum
cōperimus quatinus vgo quedā carne deo deuota. btē vgini
et oibus deniq; sanctis Quibus indies deuotionis suffragia
exhibere ꝯsueuit. Que tñ btē anne nullaten⁹ honorē impēdere
voluit. eo ꝙ tribus viris vicibus interpositis incōiugio iūcta
fuerit cū nihilomi⁹ mater ꝑuisa fuerit dei genitricis. nec posse
in viduitate ꝑsistere defūcto marito primo. queadmodū vgo
mater eius filia- ioseph mortuo. validū certe male ꝯsulta sus-
picata est argumentū- scandalosū et inexcusabile viciū. tātā
matronā post vni⁹ viri sublatū ꝯsortiū. requisiuisse ꝑ ordinē
adhuc duorꝫ cōnubiū. Virgo quidē dū in ea sentētia temere
ꝑsisteret nec dyabolo eius aimuz pulsanti resisteret. semel dū
quieti lassa mēbra exponeret. visionē vidit in tempeste noctis
silentio tam oibus admirādā q̄ȝ memoria dignā. Vidit inq̄ȝ
celestis regni miliciam ingentē debita ꝓcessione se honorifice
pretereuntē- cetum vꝫ apostolorū martirū- cōfessorū vginuz
ac continentiū Quemq; vꝫ sctōꝝ sctārūq; eā reuerenter con-
templata est salutāt. ac caput nutu decenti inclinantē. vnde
maria leticie ꝯsolatiōe recreata est. Post hui⁹ quidē cōcionis
abcessum. vidit subsequentē turmā magnā- ꝑfulgentiū btōꝝ
sexus vtriusq;. In cui⁹ medio ꝓspicere merita est matronam
miro mō redimitā- speciosaz et honesto incessu maturā. Ita
etiā vt ꝑ āmiratiōe singularis decoris in extasim veniret. eo ꝙ
tam illa forme precipue q̄ȝ tota sua comitiua ineffabili gau-
dio plena dedignarent̄ vel eā aspicere aut propius accedere ac
cum indignatione ꝑtereuntes nullo solacio viderent̄ ipsam
refocillare. Quapropter ad se mestior reuersa- cū eiulatu ⁊ su-
spirijs lamētabatur et inquit. Audi queso e subsiste paululū
O tu pulcherrima feminaruz Audite precor oēs subseq̄uē-
tes. ne me dedignemini tanq̄ȝ ignotā preterire. merear rogo de
vestra presentia- quemadmodum precedentiuz gloria iocū-
dari Quales il'i. et que vos. et que pre omnibus veneranda
in medio vestri. ¶ Obsecro amici dei et sponse christi. vt me
ammirantem doceatis. ¶ Ego dum propter instantiam

precantis paulisp subsisterent. rñdit vnus ex eis dicens. Qui primo te honorãdo transierũt. sũt de milicia celesti. sancti videlicet illi, quos quottidie suffragijs tuis consueueras honorare. Ideo reuerẽtiã dignati sunt tibi exhibere. Nos autem oẽs quos cernis subsequẽtes sum⁹ in celo bti de stirpe dauid Ex qua quidẽ ipsa quã intueris in medio oĩm pcellere decore et gloria. est mater nr̃a anna sctissima cũ tota sua genealogia quã qz tua temeritate venerari cõtẽnis etiã ipa vna nobiscuz te ptereũdo nõ aduertim⁹. Tu tua seduceris opiniõe, necnon falleris ab hoste tẽptante maligno. Si saluari cupis oportet Annã sctissimã venerari. Quo audito illa suspirans inquit. Quõ p ceteris honorare quã noui triũ maritoꝝ cõiugẽ: non est a seculo auditus ßmo huiuscemõi Si tãta dignitas, qlez cerno in vidua triũ maritorũ, quãta pfulgebit in vgine recusante cõnubiũ quorũcũqz: Cui rñdit anna O vgo vgo, que gloriaris de carne incorrupta. bona fides tua, ß parua deuotio virũ in carne non pecij. carnaliter viro cõuiuere recusaui. nã vgo pmanere pposui. sed legis coactiõe ac dei prouisione nupsi. et fruct⁹ salutis obtinui, pter bñplacitũ altissimi nihil attemtaui Erras errore magno. reuertere de cogitatu tuo maligno reuertẽ. Si volũtati diuine nõ obtẽperassem. hãc quaz cõtemplaris comitiuã sanctissimã ex me proditã in celo non possiderẽ. Errasti filia errasti. incedis per deuia Audi tñ me et inclina aurẽ tuam ad me. et obliuiscere malũ, qδ de me tua cõcepit aĩa. Nec mora vgo coraz Anna sctissima pstrata est. culpã supplex facta cõfessa est. emẽdã spospõdit. et sic veniaz obtinuit. et illico visio illa ab oculis virginis sublata est. Que quasi de graui sõno euigilãs. facieqz suã lachrimis madidaz inueniẽs. cunctis quib⁹ poterit visionẽ pdictã reuelauit. pconia Anne sctissime vbiqz diuulgauit. et vsqz in finem vite eam singulis dieb⁹ est venerata quare meritis btẽ anne ab inferno fuit liberata. ¶ De quodã pcopio nobili et doctissimo postmodũ heremita btẽ anne deuoto et pragẽsi archiepõ q̃ valde pdicauit sctãz annã venerãdã et eius festũ celebrandũ.

¶ Capitulum Nonum

IN regno vngarie cuiusdā militaris prediuitis vni
genitꝰ nomīe Procopiꝰ in anno etatis sue vicesimo
scđo factus est valēs artiū mgr̄ in vniuersitate pra
gensi et legū doctor vbi duodecim annis stetit. speciosus for-
ma ꝓcerus statura. ac sapiēs industria. ꝯsilio sanꝰ et sollers
honoratus necnō oībus gratus Quapropter castellanus
quidā rebus locuples. et amicis copiosus. pater filiarū duaꝝ
nubilium et formosarum. inclinatus ad Procopiū. laqueos
eidē blādicijs tetendit. et vt gener sibi fiat insidiatur cōuiuijs
Cūqꝫ tpis ꝯgruentiā pater cerneret filiarū. proponit vt sibi
quam velit e duabus eligat in ꝯiugē. adiciens repulsam pati
non debere. Qui mox carnaliū more iuuenū philo captꝰ vnā
p̄elegit in amicā et futurā sponsā Sz deo volente incōmodis
interuenientibus non paucis sponsalia cōtrahunt. nuptie tn̄
ad annū differunt. His aūt cognitis parentes offensi et cō-
sanguinei. Constudentes socij ac doctores. nuptijs ꝯtrarium
insultare non desinūt. eo ꝙ ingeniosissimꝰ et tā doctꝰ carnali
allectꝰ amore. studiū deserendo secularis ignomiose fieret Ipe
vero puelle specie deceptus diē statuere conatus est nuptiarū
sed deus q̄ sup oēs est. ac oīm ꝯsilia. propositū hoc dissipauit
et sponsā e medio tulit. fere mense vno an̄ tp̄s ꝯueniēdi p̄sti-
tutū Quare procopiꝰ ꝯtristatꝰ est nimis. ac p̄ amoris et do-
loris magnitudine languere cepit. eo ꝙ quā amauerat spōsā
pulchrā nobilē ac locupletē cerneret sic morte p̄uentā Cui ca-
stellanꝰ pr̄ defuncte O fili procopi resumere vires pusillami-
tatē abijce oēs mortales sumꝰ Si sororē sponse tue cupias ꝑ-
tinꝰ impetrabis Qui spū resūpto dū ꝯsensus arrā daret. deo
ꝑmittēte diuinitꝰ incurabili morbo ꝑcussus est. ita ꝙ pr̄ per-
suasis medicis discēt penā eē culpe. nec morbū eiꝰ curari posse
vlla medicia et hoc qr scolas inanit deserēt. ⁊ deo neglecto pa
rētibꝰ ꝯtēptis. fieri vellet secularis qꝫ ob cām nunq̄ fortunatꝰ
foret. Quapropter filiā suā retraxit. castellanus. et procopio
nullatenus scandali occasio coraz deo esse voluit. procopius
aūt se contēptū esse cernens ab oibus ac fortunā sibi inimicā

cordis dolore tactus intrinsecus mortis salutisqꝫ sui memor de necessitate faciens virtutē. proposuit sponte ac libera mēte egestatē ferre ac in penitētia perfecta deinceps altissimo militare dicens intra semetipm. felix necessitas que cogit in meli⁹ Est virtus facere gratis faciēda necesse Et nemine sciente pfectus est ad deserti latibula. ibiqꝫ reperiens quoddā reclusoriuz. in eo septē annis cūctis hoibus incognitis latuit. ac deo fideliter deseruiuit.. Quadā aūt nocte dū instramentis quieti dedit⁹ iaceret. vidit somniū de arbore quadā. que ipm defensura esset a pluuia vento et caumate. atqꝫ famelicuz cibatura fructu suo gratissimo. Que quidē arbor vt sequit᷑ Annā figurabat beatissimā. Ipe vero (cuius dicta nōnūq̄ in vniuersitatis disputatiōe pro rato habeant᷑ et autētica) somnium nō reiiciens velut deliramentuz exultans aiebat intra se. Nedū laudādus est fruct⁹ seu rami sed etiā illi inclinādū est arbori sub cui⁹ ramis ꝓtegimur a pluuijs et estu. cuiusqꝫ fructu dulcissimo sites famesqꝫ pellunt᷑ in euū. Quaquidē parabola pbauit btāz Annā p̄cipuo cultu dignissimā. atqꝫ p̄conijs laudisonis efferēdā. Ex ipa nāqꝫ filia in lucē ꝓdijt mundi in qua dei filius ꝓ nostra sa ute incarnatus fuit. Sic q̄cquid inquit est cā cause. etiā ꝑfecto est causa causati. Propt᷑ hanc p̄rpcopij sententiā in tpis successu. maior populi ad annā succreuit deuotio. et festū tante matrone honoratius obs̄uat᷑ Procopius aūt ꝑsuasus ab alio quodā heremita quatin⁹ sctē Anne patrociniū supplex imploraret. illāqꝫ digna veneratiōe coleret. que arbor esset illa que ipm defendere posser et cibare. Nec dubium qui etiā ab egritudine curaret si honorē ei⁹ ꝓposse ampliaret Qui ꝓtinus sanus a lāguore cunctis aduētantib⁹ p̄dicauit de sctē matrone cultu et honore Docuit insuper et clericū suū. vt se daret ad sctē Anne seruitiū. legeretqꝫ hunc versiculū. O maria mater dei. mox tu succurras ei. qui tuā felicez annā colit genitricē. Procopius aūt cuz sibi in heremo aqua deesset. cū discipulo in fodiēdo puteo laboraret reperit in terris paganū hūatū. torquē aureā circa collū habentez. Quod

dum ad regem terre ferret ait. nunc paruū est qđ exigo volo, inquit vt torquem accipias. et de ea monetā facias. in cuius vna parte regni arma depingantur. et in alia ymago btē ānē cum filia virgine et eius diuina prole. sculpte appareāt. quatinus sic ipsa que mihi succurrit in periculis. nota fiat et patrona cūctis gentibꝰ. Cui rex ait. Erit quod optas. et insuper primū monete denariū amore scti Anne regine tradā me cōthorali circa collū dependendū. vt salutē eiꝰ intuita specie possit libera fieri ab omni partus anxietate. Post hoc cōtigit reginam impregnatā recreationis causa cum sua comitiua circa nemus equitare. et dum sua traheret queꝗ voluptas. et alter ab altero sequestratus soliuagus incederet. contigit reginam in quodā loco solā inaduertēter esse dimissā. cui inopinꝰ labor partus aduenit. Que dū se solā cerneret ac mulierū solaciosa pñtia defraudatā. in angustijs piculis ꝯstituta deo volente cogitare cepit de btē Anne pactrocinio. visoꝗ nūmo cuꝫ sctē Anne ymagine ait cū gemitu et osculo humili. O sctā mater Anna nūc mihi succurre mettercia. quemadmodū o pia matrona didici. adesto misericoditer humili te in necessitate precanti. nūc mihi afflicte digneris succurrere. tuū imploro subsidiuꝫ in tua pietate confisa procopio docente. queso mihi peccatrici loco obstetricis assistentiā ne deneges me miseram in hac hora recollige. in hac mea necessitate liberationis graciaꝫ mihi in te ꝯfidenti digneris impartiri. Et ecce mox sine humano ꝑsidio incolumis et gaudēs pepit. suūꝗ periculuꝫ imminens. et btē Anne obsequiosū auxiliū regi enarrauit. Quibus auditis rex supra modū exhilaratus heredeꝗ contuitus et de tanto pereculo reginā liberā ꝯtemplatus. Deū et beataꝫ Annā bñdicēs. ad heremū eques festinat. et procopio viro dei que meritis sctē Anne regine sibiꝗ dona cōcessa sunt letus et gratus indicauit. Ex hoc aūt tpe rex procopio factꝰ est deuotior. et affectiōe ꝑcipua piū et . noscēs eū virum diuinis deditum sanctum doctū et expertum Jccirco illū licet initium ac plurimuꝫ renitentē ab inclusorio vaste sollicitudinis extraxit

et archiepiscopum pragen̄ prefecit Cuius promotioni dū pa-
rentes et consanguinei. magistri constudentes/ ac doctores
congratularentur. et honores tante dignitati dignos exhibē-
tes de offensis veniam peterent Rn̄dit hūiliter. Nolite queso
mihi peccatori omni reuerentia indigno honores impendere
ac veniam ab immerito nec offenso postulare. sed dominum
deum cū maria matre et auia illius sanctissima Anna direc-
trice/ protectrice ac promotrice mea venerari satagite. sed vt
pecca ta vestra vobis dimittātur Annā beatissimā instanti⁹
flagitate. Ipa quidē est que sibi deuotos protegit adiuuat ac
promouet ad statū bonum Illi supplices sitis Illam vene-
rari conemini. eius patrocinium precibus continuis studiose
requirite. Qui grās domino agentes et btē Anne se cōmendā-
tes ad propriam reuersi sunt. et deo ac auie eius btē Anne de-
uotius seruierunt. Procopius aūt iam presul effectus. nec ab
humilitate solita et religione p sublimitatē p̄sulatus/ et apicē
dignitatis immutatus. longe lateqꝫ tū sermone. tum voce tū
scripto necnō orone gratus Anne beatissime patrone sue cul
tum ampliare studuit. Insup ecclesias/ capellas ac monaste
ria/ in eius honorem magnifice fundauit hospitalia altaria
atqꝫ similia instituit. dotari fecit et consecrauit. ac in nomine
Anne sctē vestes. cibos et alia queqꝫ necessaria. pauperibus
libentissime erogauit Preterea diem natalis eius in crastino
scti Jacobi maioris nepotis sui. celebrem indixit. et profestuz
merito ieiunandam predicauit. ipsamqꝫ esse om̄i veneratione
dignissimā Orauit eā instāti⁹ ac sine cessatiōe quatin⁹ patro
cinio suo ouibus sue cure cōmissis necnon sibi deuotis scdm
fidē suā prouidere dignaretur salubriter. Sicqꝫ procopius de
vtute pficiēs in vtutē. antistes impiger ac sollicit⁹. sup gregē
sibi cōmissuz vigiliarū excubias obseruauit quatinus ipsum
xp̄o lucrificaret et semet pro ouib⁹ hostiam viuentem ac deo
placentem verbo. exemplo. et penitentia victimabat. Defun-
ctus autem in domino. choruscauit miraculis. Et cuz Anna
gloriosus letatur in celis. q autem plus colitur Anne matris

festū q̄ȝ Joachi patris marie virginis. pōt elici ex grāx redū-
dantia ỽginis marie Magis em̄ et cicius sctificata fuit Eli-
zabeth vt ꝓphetaret exultāte Johe in vtero eiꝰ q̄ꝫ zacharias
pr̄. q mutus ꝑmāsit donec infans nasceret̄ Magis quippe
redolet de natura cōtenti cōseruās q̄ꝫ infundēs. magis p̄terea
manet odor fragrantie in manu florē tenentis q̄ꝫ alteri dātis
seu vellicantis Sic ergo copiosior grā redūdauit ex maria ab
om̄i originali p̄seruata. et copiosa grā in vtero materno san-
ctificata in Annā matrē q̄ꝫ in Joachim patrē Cū q p̄ceptuȝ
dedit de honore parentum gaudet et gloriat̄ de honoratione
parentū suorū. qui est bn̄dictus in secula deus Amen.
¶ De quodā ꝓdigo adolescēte p āmonitionē bti Jacobi et
btē Anne deuoto circa quē meritis btē Anne mira cōtigerunt
et de liberatione eius a casu piculoso et sctē Anne cultu maxie
ampliatione. ¶ Capitulum decimum.

IN ciuitate quadā opulētissima magna ꝛ populo-
sa. filius erat ꝓcōsulis cuiusdā p̄potentis. q paren-
tibus suis defunctis peste epidimie solus heres pre-
diues supmansit sed adolescentiū more inexpertorx prodigus
effectus est et vite dissolute. ita vt dū etatis sue annum ageret
vicesimum. quemadmoduȝ nix in sole. sal in aqua. glacies in
igne. stupa in flamma vorace perdurare consueuit. sic ipse
in fortunatus in cunctis diuicijs defluentibus ad egestatem
peruenit. Reliquerunt eum amici necessarij reliquerūt tpalia.
relinquere videbat̄ etiā ip̄e altissimꝰ. qm̄ ip̄m reliquerat prius
Tam hoies q̄ꝫ elemēta. et ois creatura ip̄i putabant̄ aduersari
ventus turbulentus deorsum in terrā cōcussit domū suā oibꝰ
bonis repletā. fulgura chorruscatiōes. ac tonitrua. deiecer̄t ac
cōbusserūt horrea. ac frumēta in eis cumulata pecudes et ar-
menta peremerunt grandines. vndarum vehemētia dirutis
aggeribus submersit agros fertiles et pascua necnon pome-
ria sua eradicauit fructifera. et in fructuosa reddidit. Que oia
licet sibi acciderent. tamen propter vite sue petulātiā neminē
habuit consolantem. sed et insuper ab amicis veluti sancius

Job et Thobias irridebatur Affuerũt illico creditores monẽ
tes debita sibi persolui. fugit pecũia. capiunt pignora nemo
fideiussit. quoniã desertus erat ab om̃ibus. Cũq; angustie eũ
premerẽt vndiq; ait apud se mestꝰ lachrimisq; ꝑfusus. Quid
faciã miserorũ miserrimꝰ. quo me vertam? quid attemtabo.
Nũmus honoratur. sine nũmo nullꝰ amatᷣ. fodere nõ valeo.
inter notos etiã mendicare erubesco. Ad cuiꝰ tandẽ auxiliũ cõ
fugiã? Ecce celũ et terra. ꝑiter et oĩa mihi aduersanᷣ elementa
Derideor ab amicis. alienus sum bñficijs ac destitutꝰ opor-
tunis consiliarijs Melius ergo mihi est vt mendicus peregri
ner ad sanctum. Jacobum. quaz tantis malis subiacens in-
fester molestijs quottidianis a creditoribꝰ. Accepto igitᷣ ba-
culo clam ciuitatem exijt. et totus desolatus et contristatus
in agro ad deũ genuflexu se conuertit dicẽs. O benignissime
et misericors deus meus domine hiesu christe. fateor me mise-
rum peccatorem supra modum et grauiter te offendisse. disso
lute et prodigaliter vixisse. te precor peccatoruz maximus/de-
solatus et omni refugio solacij priuatus. qui non suz dignus
a te exaudiri. Sed precor pie domine. si quis in celis sanctoruz
sanctarumue fuerit consolator/aut contritorum patronus.
seu releuator oppressoruz. te prestante mihi subueniat. Tu eñ
nosti obprobrium meum et confusionem. tu sis notus meus
dux meus et adiutor meus. Indica queso mihi ad quem san-
ctorum et aduocatum me conuertã. Nec mora p̄canti sanctꝰ
Jacobus aderat in via comes quem duduz peculiator elege-
rat in apostolum. apparuit aũt in peregrini specie dicẽs Cur
fles o care iuuenis. que causa meroris tui/et quo tendis Do-
minus tecum. et saluus esto Recte ne sunt omnia. Cui cũ per
ordinẽ dissortunij narrasset euentus. ait apostolus. Si que-
ris solacium confuge ad sancte Anne patrocinium Illã ho-
nores de cetero/illam coles. vitem inq̃ vberrimã. vnde ꝓfluit
vinum leticie et vite eterne. cuius botrus ceteris puchrior v̊go
Maria. ac vinũ expressum filius eius hiesus christus q̇ solus
torcular calcauit. et mustum celestis glorie propinauit Illam

vitem venerare cum suo fructu et sobole. que veteris testamēti finis est. et noui inicium. Hec consolatrix est afflictorum. mestis solatium. egenis subsidiū insensatis consilium. et captiuis refugium Hec tristes exhilarat. mendicos et miseros ditat. infirmis curam adhibet. neminem in se sperantem abicit aut contemnit. Hec inquam suis meritis et precibus obtinebit tibi ab altissimo filio domino nostro hiesu christo nepote suo auxilium et solacium. que mater esse dignatur omnibus suum patrocinium deuote postulantibus. Cui adolescens iam animatus Obsecro te inquit quō possem ei impendere honores gratos debitos et efficaces. ne dedigneris indicare Apostolus inquit Singulis tercijs ferijs cum spei fiducia eo deuotius quo poteris dices in eius nomie ter Pater nr̄ et ter Aue maria Conerisqꝫ obseruare lumen ardens corā sua ymagine. nec dubiū quin prosperaberis et fortunaꝫ quā desideras recuperabis. Et ille cur queso magis hijs diebus quā alijs Rn̄dit Apostolus Quia tercia feria Anna beatissima nata est Tercia feria virginis marie cristi matris puerpera effecta est. Et tercia feria in terris mortua Rursus adolescēs Et vnde hec nosti. Cui apostolus. Et ego eius filie nat⁹ sum et auia mea est. et domina veluti hiesu xp̄i. dn̄i et dei nostri. Tu quidem licet fere nulla opera meritoria feceris. tamen qꝛ ad me peculiarem deuotionem habuisti. qui sum Jacob⁹ apostolus xp̄i. icirco me in hac hora tibi manifestare dignat⁹ sū ac igitur que audisti. Quo dicto euanuit ab oculis eius. et ei visus amplius non est. Adolescēs aūt confortatus in spū viā ceptam non deserens. in regionem longinquaꝫ prefectus est et deo volente intrauit ciuitatem regiam. vbi cuidam sacerdoti (beata Anna cui⁹ iaꝫ cultor effectus fuerat procurante) ꝯmoratus est. Qui instruit eum plenius de sancte Anne veneratione. et sancta ei posteritate Quamobreꝫ ex modicis que secum tulerat clinodijs. videlicet balteis argenteis. deauratis fialis. et ciphis similibusqꝫ venditis. fecit ymaginem sancte Anne tam sumptuose sculpi quam artificiose. ceterumqꝫ

ante ipsaz suis expēsis curauit ardere quottidie. proficiēs igitꝛ
in feruore deuotionis ad suam preelectā didicit licet omnino
illeteratꝰ esset scribē hec tria noīa Jhesus Maria Anna Nec
aliud quod mirabile erat discere poterat. Hec autez tria noīa
in dignissimi cultus memoriaz venerabiliter in muris et pa-
rietibus seu quibuscunqꝫ oportunis locis inscripsit. Et quē-
admodum horum trium noīm picturam exarauit oculis ho
minum ad obiectum. sic etiā ad horū triū deuotionē cōcitare
studuit populū suū suis āmonitionibꝰ. Interea dū rex regni
illius passagium terre sctē arripet et predictum sacerdotem
secū ꝓfecturuz induceret. ꝯtigit et hunc iuuenē in obsequium
hospitis sui se comitē exhibere. Ipsis igitꝛ nauigātibꝰ in mari
magno: tēpestas horribilis et formidabilis incūbebat. ⁊ oēs
p̄ oculis naufragiū videbāt. nec fusis lachrimis p̄cibusqꝫ ab
vniuersis ad dn̄m. auxiliū senciebāt. q̄ tūcunqꝫ voces flebiles
exaltarēt in celū. Cūqꝫ iā oēs desperarēt. nec spes vlla aufugij
remaneret. seruꝰ sctā anne genubꝰ flexis hūilitꝛ cū multa fidu-
ciā orabat dicēs. sctā anna succurre mettercia Sic em̄ ꝯsueue-
rat. aduocatā suaz p̄cando pulsare. Illo v̄o dicto. qd̄ regi ac
sui comitiue presbiteris ac laycis nō est diuinitꝰ cōcessuz. hoc
instātia dicti iuuenis et sctē Anne meritis oībꝰ ad uota cernitꝛ
desup datū. Cessauit mox aquaꝝ tumor. formido ꝓcellarū et
tēpestas. siluerūt fluctꝰ. necnō meticulosius turbo suū horro-
rem abstulit. cūctosqꝫ in ammiratiōez et gaudiū subita trā-
quillitas excitauit. Rex aūt intellectis iuuenis deuotiōe et in-
opia eū sibi familiarē ꝯstituit. et de victꝰ ⁊ amictus sufficiētia
securū fecit. Cui gratꝰ et sctē anne sue magis ac magis deuo-
tus extitit. que tā graciose sibi ꝓuidē voluit Reuersus aūt. cū
iam anno vno regis ꝯmēsalis existēs nihil possedisset ꝓpriū
cepit attediari iterato apud se ꝯferēs Eya proprietatis aliq̄d
q̄ bonū hoc: Ac si in vulgari diceret. O wie guth ist etwas
eygens. Quodā aūt tp̄e reminiscēs solitarū habundātie diui-
ciarum. ac egestatis sue quā mō haberet. venit supplex in eccle-
siam. et ꝓstratus an̄ ymaginē p̄electe sue matrone. vt p̄ces ꝓ

solatio consequendo funderet. inquit puer hiesus velut exiliēs
de sinu ymaginis sctē anne. Ecce tu quottidie auie mee vene⸗
rande de ardenti lumine prouides. sed non mihi neqꝫ mee ge⸗
nitrici. Cur ego tibi quod .petis ꝯferā? Ille aūt talis misterij
insolitus stupefactus subticuit. Post paululū aūt resumpto
spū licet optimi responsi nescius. cum pudore ait. O bone et
melliflue hiesu. tu nosti qꝛ pauper et aduena ego sūz in terra
aliena. tu meditari poteris q̄d prestare possuz. qui nihil pos⸗
sideo Ipe vero continuo egressus ecclesiā. hoc quod audierat
non surda ꝑtransijt aure. reuoluetqꝫ vigili mente dn̄m talia
verba inconsueto more sine causa nō locutū fuisse. Quare vē⸗
ditis his quibus minus carere potuit. etiā scd̄m lumē in noīe
hiesu. an̄ ymaginē obtulit. Cui dn̄s Eya charissime nephas
duco mihi honorē impendi. si mr̄i mee bn̄dicte de lumine nō
ꝓuideas. Ad quē adolescens rursus tanꝗ̄ animatus ait bone
hiesu. Conuenite pariter. et inter vos pacienter cōdiuite quid
enim amplius prestaret. qui nihil possideret? Et hiesus Eya
aliquid proprietatis ꝙ̄ bonū hoc? quod tu dicere consueueras
nisi cuiqꝫ nostrū propriū ꝓuideris. nec tibi aliquid proprium
conferemus. Quibus auditis in alacritate spūs. mox bursa
cingulo et que habuit. precio venditis etiā btē virgini cereum
ꝯpauit. et ardentem an̄ eā posuit. Quo oblato hiesus inquit.
Cōtentamur tecū in pace transeas. qꝛ tui in bn̄dictione me⸗
mores erimꝰ Egresso aūt ei de ecclesia presbiter obuius venit
dicens bone fili q̄ p̄dicas nobis annā sctāz merito recolendaz
valde cōueniens esset ꝓ maiori illius honore. quatinꝰ eiꝰ yma
ginē in ecclesie turris altioris sūmitate. in ꝑte occidentali de⸗
pingas vt ipa longius visa possit ab oībꝰ honorari et inuo⸗
cari et inuocata ac honorata. nobis meliorē fortunaz ac vite
emendationē optinere. Qui protinꝰ paratus et linguorū ma⸗
chinis ꝯpositis. et in altū leuatis. ad scandenduz oportunis
fere cubitoꝝ. sexaginta in altitudine depinxit ymaginē sancte
anne decoratā. cū v̄gine btā. et eius ꝓle diuina subscripsitqꝫ
amplissimis lr̄is aureis Sctā anna succurre mettercia. Qui⸗

bus ꝯsumatis. cū iam descendere cepisset. ecce inuidia dyaboli
vēti borealis turbinē excitauit. q̊ machīa illa dissoluta multis
spectantibꝰ nō nisi mortiferus restabat casus. Hic aūt in sua
ꝯfisus patrona clamauit O sctā anna succurre mettercia Et
ecce qđ hūanū nequiuit p̄sidiū Anne p̄stitit obsequiuz. Que
porrecta cadenti vestimēti sui fimbriā. sic pependit in specta-
culi ꝓdigiū et laudis sctē Anne p̄coniū ꝑ mediū fere diē. do-
nec miraculi nouitas ad regē ꝑueniret. Huius aūt ordinatiōe
instrumētis reparatis et applicatis descendit illesus succur-
rēte sctā matrona. q̇ alias in t̄rā ab alto collapsus haud du-
biū fuisset mortuus. Rex v̊o clā eū vocatū alloquit̄ dicēs Ex
quo iā iteratis disco exꝑimētis te gratum esse sctē Anne. tuas
apud illā ꝓ me meisqꝫ p̄ces exopto. quare te ne dū honoribus
extollā. verūetiā de tꝑalibus tibi sufficiēter ꝓuidere satagam
Ille igitur deo iā ꝓmissuz suū implente. auri et argenti pro-
prietate ditatur. adeo vt accepta licentia a rege ad tempꝰ sta-
tutum ad natale solū se transtulit et creditoribus suis hono-
rifice satisfactis diruti[s]qꝫ possessiōibꝰ reꝑatis. ⁊ pristinis opu
lētijs nō minꝰ honoratꝰ. rursus iuxta ꝓdictū ad regē reuersus
est. Tū ne de his copiosis bn̄ficijs bn̄factrici sue ingratꝰ puta
ret. ecclesiā adijt. ⁊ ymaginē ꝑamatā decēter visitās. orōnes
corā ip̄a fudit deuotissimas Cui egressuro post tergū ait puer
ih̄s (q̇ erat ꝑ ymaginē in sinu auie btē dicēs) Quid nūc dicis
charissime Mōne iā gaudes de accepto proprio ꝗ̇ dicē pusil-
lanimis ꝯsueuisti Eya proprietatis aliq̇d q̄ꝫ bonū hoc. Et ip̄e
Eya et eya suauissime dn̄e ih̄u et intimis cordis medullitꝰ tibi
grās ago. mr̄i tue. et auie patrōe mee colēdissime nō par do-
leo q: grās ꝯdignas exhibe̅ neq̄o In loco v̊o suo natiuo sin-
gulis debite ac rite expeditis. de domo sua hereditaria sctē āne
capellā fūdauit ꝑpulchrā q̄ꝫ tā diuīs laudibꝰ. q̄ꝫ sctis ymagi
nibꝰ lūinaribusqꝫ laudabilit̄ dotauit post hec q̇dē ānis vixit se
ptuagita. vir vtiqꝫ re et noīe magni ꝯsilij ac vite ꝓbate intātū
reputat est. vt a ciuibꝰ burgimagister eligeret̄. et regis secretꝰ
ꝯsiliarius Adeo q̇dē in amore sctē Anne feruescebat. vt nullus

oīno alteri⁹ carnalē amorē admittēt Regē q̄dē induxit graci-
osē ꝑsuadēdo. vt in oībus ecclesijs regni sui ad honorē sancte
Anne formosas ei⁹ ymagines. lūiarib⁹ adhibitis factis curate
festūq; ei⁹ vt ānue celebraret oēs opa; daret Predictus v̄o sctē
anne famul⁹. vsq; in finē vite in s̄uitio ꝯsueto fidelis ꝑseuera-
bat dū plen⁹ ess; dier nūer⁹ et mors sibi imineret meruit vidē
sctissimā v̄ginē mariā sibi astātē et dicētē Care frat̄ te mēbra
vt cerno deserūt-robur corpis abscedit-natura deficit. q̄ nam
mō tecū agit̄ Et ille Sororē nō habeo. q̄re me fratrē appellas
Et illa voce iucūda. Nōne sctā; annā in matrē tuā in terris
elegeras. Etiā inquit. in tenebris et caligātib⁹ oculis Rursus
v̄go btā. et ego ei⁹ sū; filia. q̄re soror tua. et hiesus ē tibi nepos.
cui⁹ ego mr̄ puerpa. manēs tū v̄go illibata. At ille virib⁹ vt-
cunq; resumptis aptisq; oculis v̄ginē bn̄dictā dei genitrice;:
et puulū hiesu; in vlnis eius-sibi etiā applaudentē intuit⁹ est
ac totus in aīa p̄ nimio gaudio liquefactus ait. Quid vobis
retribua;. pro oībus que retribuistis mihi. Grās vobis non
quales debeo sed q̄les possu; ago bn̄ficijs acceptis (vt veru;
fateor) impares. Rogo et obsecro. vt me pctōrē inutilē s̄uum
vr̄m dignemi in grā; vrā; acceptare. nec mihi nūc et in hora
mortis mee denegare vr̄a; optatā p̄ntiā. Jāiam o dulcissime
ihū defende me ab hoste maligno. et ꝑducē digneris ad reg-
nu; celestis glorie. O maria mr̄ grē. mr̄ misēdie. tu me in tua
suscipe custodia. O laude dignissima sctā anna in hac hora
succurre mihi mer̄cia Cui btā āna. fili charissime ne metuas
nūc grā; ꝯseq̄ris. at; de gloria sempit̄na securus eris Oēs em̄
q̄ in timore dn̄i mihi cultū exhibent. faciā eos in aīa ꝓsperari
necnō post mortē eternalit̄ nobiscū regnare Ecce fili⁹ me⁹ ihūs
milicia celesti p̄dit⁹ tibi celū reserat. malignū reprimit. et in-
fernū recludit. ad ip̄m vocē tuā dirige. sua; misēdia; p̄care q̄
tibi propicius que petis libēs prestabit. Tunc clara voce cō-
uersus ad dn̄m ait. In manus tuas dn̄e cōmendo sp̄m meu;
et post pauca Redemisti me dn̄e deus veritatis. et sic expirās
a celesti milicia vectus est ad etherea regna.

De quodā epō in Anglia impedire volenti cultū sctē anne ac mirabiliter ideirco plagato et quō deuotio maior ad eiꝰ venerabilē festiuitatē et honorē succreuit. Capitulū xi

In anglia epūs quidā erat qui nō solū sanctā annā non coluit. sed eoꝝ oīm qui eaȝ venerabant̄ grauis aduersarius extitit. Is aūt dum videret populum ad ymaginē sctē Anne magna deuocione quottidie confluētem. cereos oblatiōesqȝ crebrius offerentē. non tantū his que sctē Anne. sed etiā que alijs sanctis fiebant obsequijs praui liuoris stimulo inuidebat. Quapropter furia magna accensus elato stomacho ad populū deuotum buccas inflatas cōtumeliose laxauit. clamitās. Vn̄ vobis ista insania atȝ fantasia? Unde hec supsticiosa et vana religio. vn̄ ⁊ prodiga bonorū v[?]oꝝ elargitio? Nescitis aūt quid agitis Male nāqȝ vt indoctū vulgus ꝯsulti. ad mutū surdūqȝ simulachrū ꝯfugitis et tpalia vr̄a in vanū expenditis. A cultu igi[tur] et huiusmōi cerimonijs penitus cessare. sufficiēs nobis mutorū ⁊ surdorū sctōꝝ nūerꝰ ad nr̄a expendēda dinosci[tur] Quare merito p̄cipiēdiȝ esse censeo. vt noue et insolite veneratiōis nō approbate potiꝰ rescindātur q̄ȝ nostre vltionis mucrone rebelles et increduli feriant̄. Ignoratis em̄ quā colitis Ipa em̄ iudea fuit in lege veteri. nō cristiana. non baptizata. trium virorū matrimonio cōiuncta. Adiecitqȝ in eā ꝯtumelia verba. salubrius a fideli subticenda. q̄ȝ in preiudicium eterne salutis ꝓferenda. Non est talis vt sctā in celis pro patrocinijs inuocanda. nō pro sctā veneranda. Erratis oues mee erratis. volo protinus a cepto desistatis. aut vltionē pastoris vindicantis nō euadetis. Ergo qđ mādo nolite ꝯtemnere. vt grāȝ nostraȝ possitis obtinere. Populus aūt abcedēs et in se ꝯfusus deliberauit an a veneratione sancte anne velit iuxta mandatuȝ episcopi cessare. an eā vt ante dignis laudibus frequentare. Sed inspiratus et confortatꝰ a dn̄o voluit plus sperare in xp̄o hiesu. et in maria v̄gine mr̄e. ac in eiꝰ auia sctissima anna q̄ȝ in principibꝰ aut filijs hoīm in qb[us] nō est salus. et plus estimabat se

obligatū ad honorandū deū. ac parētibus eius. quā blasphe matorē tante dn̄e in sui ipius pniciem oblatrantē. ac cōminantē formidare. ac sequi. Jcirco nō destitit a feruore solito et deuotiōe Post dies aūt aliquot p̄sul in basilica sua pn̄s dū cerneret vulgus monita sua puipendere. et a sctē Anne cultu non desistere pmotus iracūdia ac indignatione vehementi comminatus est dicens. Cum vbis meis minatorijs et meis inhibitionibus nō obtēperatis. necesse est. vt inflictiōe penaꝝ ab huiuscemodi ceremonijs desistatis. et que iussa pficiatis. Et ecclesiā egressus vt excōmūicationē p suā dyocesim super sancte patrone seruitores fulminaret. et insuper pecuniaria mulcta corrigeret. Jpe vero in equo sedente vertiginis spiritꝰ equū inuasit et de filio auiā suā vindicare volente (q mādatū dedit de honore parentū) Antistes forti dei potētia inuisibiliter in terrā pstratꝰ ē. et ceruice pminuta p inopina mortē quā soluit miser hō pficere phibitꝰ est excōicatiōes et censuras fulminare q̄s more canino lupinaqꝫ rabie in oues proprias et simplices exequi voluisse veritus nō est Qd pdigiū vel miraculū. dū fama volante pasim publicaret. cultores sctē Anne multo feruentiores reddidit. pluresqꝫ alios in eius veneratiōꝫ et memorie digne celebrandam attraxit.

De duabꝰ spūalibꝰ btē anne deuotis. quibus semetipsaꝫ in visiōe pn̄tauit. et de singularibꝰ oronibꝰ qbꝰ edocte sūt p veneratiōe sui ac remūeratiōe psequēda. Capitulum xij.

Deuote cuidā vgini sctimoniali. deo btē virgini. ac btē Anne. sedule obsequēti. et p̄ces deuotas offerēti in visiōe sctā Anna dignata est apparē Visūqꝫ est illi sctāꝫ matronā p celū incedere. fialā aureā in manu tenere et oēs sctōs sctāsqꝫ p spūali obtinēda grā seu elemosina flagitare que videbant aureū nūmū singuli in fialā mittere Qd sicut manifestuꝫ est sctōꝝ merita designat et suffragia. Que quidē sctā Anna obtulit altissimo p sua deuota famula. quēadmodū sp facit p suis supplicibꝰ Post quā visionem virgo p̄fata multo amplius in grā pfecit. vt tandē pcibus sctē āne.

in celorũ regnum sublimari meruit Ipsa etiã quodã tempore
scte͂ Birgitte in orõne ꝓcumbenti apparuit dicẽs. Ego cha-
rissima filia. sum Anna mater virginis dei genitricis et auia
filij dei oĩpotentis. hũani generis ꝑuisa patrona specialis. p̃-
cipue tñ in matrimonio viuẽtiũ et dei timorẽ habentiũ Ser-
uias tu laudabilis ṽgo mente vigili-ei qui te creauit. redemit
et ad gloriã p̃destinauit. ac mei honoris noli obliuisci. sed cre
bra me salutatiõe pulses et alios doceas. q̃ tibi reuelare cẽsui.

Oratio dicenda ab Anna reuelata.

Benedictũ sit dulce nomẽ dñi nostri hiesu xp̃i filij dei viui
et Marie virginis illibate. Quã tu dñe ex beatis parentibus
Joachim et Anna dignatus es eligere de qua tuaz humanã
naturam et dulce nomẽ assumpsisti. Te precor hũiliter ꝑ eorũ
merita. vt oĩm misereri digneris coniugatorum p̃cepta tua
custodientium. presertim eorum qui in seruitio et honore pa-
rentum tuorum ꝑsistunt. prestes eis diuinã tuam graciã ꝓ-
ficiendi in oĩm virtute. prosperitate-ac suarum aĩaruz salute
quatinus fecundi esse mereant-ad tuũ diuinũ honorez corpe
et mente. et post hanc vitam miseram ꝯsequi cũ sua posteri-
tate gloriã sempiternã Et sic euanuit et sctã Birgitta in mag
na consolatione hanc orõnẽ corde ꝑtractauit.

Quõ btã Anna mãifestauit se duobꝰ sibi deuotis videlicz
vni heremite. et cuidã clerico. et de magnificis circa eosdẽ per
ipsam exhibitis.

Capitulum Tredecimum

Maria dei genitrix cultꝰ parẽtũ suorũ ꝑcupida. cuidã
heremite orãti cuz multa angelorꝝ cõtione se p̃ntare
dignata est dicẽs Amice huc ad te veni-vt spm̃ tuũ
recreare͂. et solaciũ aĩe p̃stare͂-ac etiã in bono ꝯfortare͂. Sum
quide͂ ṽgo maria. stella maris. et refugiũ afflictorꝝ. q̃ me fre
quẽti ac suaui veneraris salutatiõe ac filiũ meũ p̃ filijs hoĩm
speciosũz creatore͂ celi et t̃re. datore͂ ois boni-quẽ spũsscti co-
opatiõe cõcepi. et mõo gauisa pepi. ṽgineisq̃z meis vberibus
lactaui. Cui heremita Vñ hoc mihi vt mr̃ dñi mei veniat ad
me pctõre͂ Bñdicta sis in euũ sup oẽs creaturas. ꝛ sp bñdicta

cũ om̄i sctã tua comitiua. Te supplex rogo ỽgo sctissima. vt
filiũ tuũ. dñm meũ placatũ mihi facias. quatin⁹ in grã vera
tibi sibiqꝫ om̄i tp̄e famulatũ acceptũ exhibeaz et ad finẽ sctm̄
vite ꝑtingere queã Maria rñdit Quod petis impetrabis. sed
demũ sis ammonit⁹ vt p̄ntes meos Annã et Jochĩ in deuo-
tione ꝯmemores. cũ tota eorũ cognatiõe Nã q̇cq̇d laudis eis
impẽdis velut mihi exhibitũ refundo. Nec manet a filio meo
itremũerat⁹ cultus p̄ntib⁹ meis exhibitus Quibus ꝑ ordinez
sic reseratis disparuit vsio. odor tñ mire fragrãtie in loco illo
remãsit. heremita quidẽ multũ in spũ ꝯsolat⁹ est. et sctissimis
dei filij parentibus totus deuot⁹ effectus est. Post hec aũt cũ
diceret salutationẽ angelicã formauit in hunc modũ dicens
Aue maria grã plena dñs tecum bñdicta tu in mulieribus. et
benedictus fructus ventris tui hiesus christus Et benedicta
anna mr̄ tua charissima. de qua nobis venit caro tua ỽginea
sine macula Amẽ Sic aũt assuet⁹ legere ꝓfecit vir dei in grã.
ita vt iã ꝑfruat̄ gloria sempit̄na Simile legitur de q̊dã clerico
nõ lõge a roma commorãte. q̇ ob deuotionẽ btẽ Anne ꝯsuet⁹
erat dicere post salutationẽ ãgelicã Aue maria Et bñdicta sit
hodie sctissima matrona ãna genitrix tua. de qua sine macu-
la nata ẽ caro tua ỽginea Amẽ. Qui propterea in agonia cõ-
stitut⁹ meruit p̄ñtiã filie et mr̄is habẽ Cũ eñ iacuisset triduo
velut exanimis, et iã tractaret̄ de sepultura eius velut mortui
quasi de graui somno excitat⁹ inquit Dilecte oẽs et cũ vene-
ratiõe silete. Ecce dña nr̄a dei genitrix adest. et mr̄ eius anna
sctissima, aduocata mea dilectissima. His honores impẽdite
laudes dicite. reuctẽtias cõdignas exhibete. En assunt vt me
e carnis ergasculo liberent. et ad celum assumant. Offerunt
q̇dẽ ꝓ ꝑuis magna. ꝓ tp̄alib⁹ sempiterna. in quaꝝ nũc ma-
nibus me ꝯmẽdo. qꝛ cũ ipis iugit̄ letatur⁹ ad gloriã vado et
sic emittẽs spm̄ sui laboris immarcessibile adept⁹ est p̄miuz

¶ De miraculis diuersis quibus btã Anna choruscauit. et.
primo de naufragis a submersione liberatis et vidua paup-
cula in porco consolata. ¶ Capitulum. xiiij.

Quodā tempore multi nūero nauigaturi ex portu
Sluſenſi flandrie verſus inſulā anglicanā. Ipſis
aūt (velo ventis dato) in mari exiſtentibus caligi-
noſe nebule cū tāta vētoꝝ tēpeſtate inſurrexerūt. vt portū in-
uenire nō valētes, in metū ſubmerſiōis q̄ſi exanimes incide-
runt. Qui vidētes pericula ſubita et valida, etiā nauis rectorē
heſitantē contriſtari, oēs fere de vita deſperabāt. ſed cuiuſdā
ſalubri monitione. dū flexis genubus ſanctā annā metterciā
ſuppliciter inuocaſſent. et (ſi ſalui ad portū optatū venerint)
oblatiōes corā eius ymagine ꝑſoluere ꝓmiſiſſent. Illico ma-
ris oīs tēpeſtas ceſſauit et euaneſcentibus nebulis aer purus
cernitur. atꝫ ſol ſua per grata lūinoſitate oīb⁹ benign⁹ effi
citur. hinc nauta iam dudū ꝑplexus. via recta. quā amiſerat
compta. in laudē prupit miſerētis dei. et ſctē anne, alacri voce
dicens. O viri qui mecū in tanto timore tantiſqꝫ periculis ex-
titiſtis. Hoc ſcitote. niſi ꝑfecto ſctā matrona btā Anna ſuis
meritis atꝫ p̄cibus apud altiſſimū nobis ſuccurriſſet. naufra
giū indubie fuiſſem⁹ perpeſſi atꝫ in his aquis vehementibus
arenis bulientibus ſubmerſi. Ceſſante igit̄ omī tēpeſttate ꝓ-
ſpero vento ad portū quo nauigādū erat cū gaudio venerūt
Illic ꝟo reb⁹ ſuis ſeu negotijs expeditis in opidū Sluſenſe re
uerſi ſūt. Ibiqꝫ in eccleſia que deo et ſctē anne in maris peri-
culis fouerūt magna ſolēnitate ꝑſoluerūt Ad idē facit quod
narrat̄ de vidua quadā in almania Hec aūt poſt mortez viri
in tpalib⁹ locuples erat et diuitijs opulēta. Que conſulto cō-
feſſore ſuo minus tamē diſcreto perſuaſa eſt. vt venditis oīb⁹
et paupib⁹ diſtributis ſine tpaliū cura in dn̄m cogitatū ſuū
iactaret. Dixit em̄ in euāgelio, qui mentiri nō poteſt. Si vis
ꝑfectus eſſe, vade et vēde oīa que habes et da paupibus. Que
quidē aīo prompto. vt felici⁹ in dei ſeruitio ſe daret ꝯtēplatiue
vite obſecratiōib⁹ intēderet, et exercitijs diuinis obtēperauit
ꝯfeſſoris ꝯſilijs, ſe de pauperādo. et cū trib⁹ ꝓlib⁹ egendo. ac
labore manuū ſuaꝝ victū penurioſe queritādo Poſt paucorū
ꝟo curricula tpoꝝ ob id a cognatis ac vicinis velut ꝓdigia ⁊

insensata reputat̄ et cū frequētissime deficeret a nemine creat̄ nullus propter mediā flentē consolabat̄. Nemo etiā famelicos pueros eius cibo aut potu sustētabat. Hanc aūt aliorum subsidio desolatam contigit circa hyemis algorē cogitare. et de saginādo porcello care empto sollicitare. q̄ posset saltē in modico puerorꝫ fami ꝯsulere. vt saltē brumali t̄pe nō cogeret̄ deficere Cū aūt non incrassaret̄ / sed languore diutino indies macrior efficeret̄. nec pabula p̄posita nauseando ob infirmitatē gustaret. tota pusillaminis effecta est. Que dudum habundauit diuitijs. nunc hūanis destituta subsidijs / cepit ad o〈ra〉onis arma se cōuertere. et ad dn̄m in tribulatione clamare Inuocauit insup oēs sanctos sct̄asqꝫ in celo vt mestissima ac in egestate maxia ꝯstituta ꝯsolationē aliquā posset accipere Cum vero diutius aio reuoluisset / q̄s sctōꝝ sct̄aruꝫ ve viduis orphāis / ac afflictis / p̄cipuo solet succurrere patrocinio Nec sctē Anne nouisset subsidia. mox inspiratiōe diuina p̄monita est. vt se totā in deuotionē ꝯuertat ad matrē ipsius dei genitricis annā. in subuentiōe desolatoꝝ clemētissimā et benignissimā Qd dū ꝓtin⁹ faceret adest sctē matrone auxiliū. ⁊ porcellus subito comedere cepit. et qn̄toci⁹ sanat⁹ et incrassat⁹ ē Qui post modicū t̄ps mactat⁹ p̄ totā hyemē tā vidue q̄ ꝓlib⁹ p̄buit grata ac sufficientia fercula. cui⁹ carnes inter man⁹ crescē videbant̄. nec cito defecit. sicut quondā oleū vidue in lechito et farina in ydria. Vidua aūt in deuotiōe ad b̄tā annā cum ꝓlibus dedita. sic est in necessitatib⁹ diuinitus ꝓuisa. vt etiaꝫ ꝓficeret in gracia. cum adepta celesti gloria.

¶ De muliere multū infirma p̄ ipāꝫ inuocatā curata. et ymagine sibi facta. et de quadā pestilentica subito corā ymagine sua liberata et sanitati restituta. ¶ Capitulum. xv.

Mulier quedā graui molestata languore. dū inuocatiōe ciuiū supnoꝝ alleuiatiōes nō sentiret venit in mentē ei⁹ / q̄tin⁹ p̄ sanitate ꝯsequēda a dn̄o ih̄u. auiā suā inuocaret Quod dū hūilius ꝯfisa faceret. paulati melius hab〈er〉e cepit. ita vt sequēti die sospes tota a lecto resiliret Qua-

propt̄ Anne sctē deuotior effecta. ymaginez eiꝰ fieri ꝓcurauit. quā patronā suā honorauit. sed et oībꝰ quibꝰ poterat venerā-daz p̄dicauit. atqꝫ patronā tante miscđie diuulgauit. Ad simile quodāmō facit qđ refertur ꝯtigisse post obsidionē opidi da-uentriensis factaz a Philippo duce burgūdie pr̄e dn̄i Dauid eiusdem dyocesis videlicet traiectensis antistitis. Fuit enim pestis epydimie grandis in eodē loco que sua clade innūera-bilem ꝓstrauit populū Dū em̄ singuli patronoꝝ suoꝝ ac pa-tronarū implorarēt iuuamina nec oēs deo volente exaudirē-tur. Accidit cuiusdā vidue filiā vnicā vnice dilectam. vtpote baculū senectutis sue eadē clade piculosissime p̄ueniri Mater aūt multa remedia queritans- sctisqꝫ vota faciens- nullum auxiliū inuenit Tandē in dn̄o hiesu ac eius auia confisa. dn̄o inspirante. filiā quāqꝫ laboriose ad scti Lebuini eiusdē loci pa-troni duxit ecclesiā ibiqꝫ an̄ sctē anne ymaginē simul ꝓstrate p̄ces deuote fuderūt cereū ardentē obtulerūt. deuoueruntqꝫ se sctē Anne deuotiores fore. siquidē meritis eiꝰ piculum mortis filia posset euadē. Et ecce quāta sctē patrone merita qꝫ valida apud oīpotētē suffragia. qꝫ subita adminicula et solaciū p̄si-dia. qr mox p̄cibꝰ fusis. votisqꝫ ꝓmissis filia tanqꝫ pestis nes-cia surrexit penitus sanata. nec alia necesse fuit querere reme-dia. sicqꝫ piter ꝯgaudētes de exauditiōe grāsqꝫ referētes domū redierūt et altissimū in sctis suis ꝯmēdauerūt. singularissime tn̄ ipm in btā anna glorificauerunt. ¶ De Margareta q̄daz religiosa btē anne et Joachī deuota et ab eis docta cui mira-biliter btā anna affuit in morte. et de quodā febricitāte morti vicino miraculose sctē matrone meritis curato. ¶ Ca. xvi

IN cenobio quodā v̄go fuit deo deuota simplex in aīo- et hūilis in ope suo Margareta noīe. que ex cō-suetudine bona post dn̄z q̄ttidie p̄ntes eiꝰ honorauit videlicz Mariā eiꝰ genitricē. Jochī pr̄ez marie- et annā mr̄ez eiꝰ btāz cū quiqꝫ pr̄ nr̄ et totidē aue maria. Hec v̄go deuota me-ditatiōe mēte reuoluebat v̄ginē mr̄ez nō solū oī laud dignis-simā eē. ꝫ p̄ntes eiꝰ sic arbor honorat cuiꝰ fructibꝰ reficimur ⁊

arbori etiam reuerent inclinar sub qua ptegimur a pluuijs et
ventis. Cumqz hec eadē a consodalibꝰ ammonerer ac vexaret
sup latino discēdo et cantu q̄tinꝰ cū eis monialis velata effice
retur .indulgētiasqz ordinis sublimioris iā nouiter in conuētu
acceptati cōsequeret. Rñdit hūiliter Dilectissime sorores mee
melius mihi est in simplicitate mea consueta deo deuote fa-
mulari. q̄ ad culmen magne pfectiōis aspirare- et mente di-
strahi. que senio iaz conficior. et plus possem in nouitate vite
deficere q̄ pficere Preterijt memoria. deest ingeniuz- aduenit
quippe seniū indocile. p̄cor vt sufficiat mihi simplicitas mea
solita. legāqz more meo āntiquo ex quo ingressus suz locū istū
Pr nr Aue maria et credo. Hūilis em̄ ancilla xpi in terris sub
limia respuit cuius tn̄ ingenium deus suo lumine illustrauit
vt sub indocta specie(q̄ foris nulla nouit lrarū elemēta) va-
luit spūssancti grā pro edificatione spūs oportunia- ad que-
cumqz etiā obiecta rn̄dere Nihilominꝰ dū obedientie pertina-
citer resistere nollet. et in mūdi vanitati sublimari non affec-
taret. confugit ad sancte Anne patrociniū dicens mente pura
O matrona mea beatissima dei auia. sctā Anna- precor te ter
cia vt mihi auxilieris in hac hora. tu nosti cordis mei deside-
rium. non quero statꝰ alteriꝰ fastigiū qd nosti saluti aīe mee
pficuū. siue mors sit siue vita- mihi concede. ac me in manus
tuas ꝯmēdo Nec mora pestilētie morbo visitar- infirmarqz
vsqz ad mortē Cūqz iā i agonia ꝯstituta esset respirās ait astā
tibꝰ. Inclinate capita vr̄a et hūilime genua flectite. honores
exhibete sorores charissime. Nōne videtis ad lectulū nr̄m in
camerā ingredi aduocatā meā. sctāz Annam cuz suo marito
Joachi sctō cū tota sua cognatiōe. Bn̄ueniat dn̄a mea ꝯso-
latrix mea atqz ptectrix Bn̄ueniat vtiqz cū oibus de sanguie
suo Bn̄ueniat me defensura ab hoste maligno- q̄ tā gloriosa
posteritate triūphat in celo. Sorores vero fantasijs capitis
sui deputātes velut incredule verba moriētis pnipenderunt
Margareta aūt iā moritura. et de sctē Anne pn̄tia et eius so-
cietate. cōcomitante secura dixit ad sororē in lecto vicino vsqz

ad mortem egrotantē. O soror dilectissima festina te p̄parare ad egrediēdū ab hoc seculo. Ecce em̄ inuitamur ad nuptias celestes a dn̄a mea sancta Anna quā intima affectione cuȝ reuerētā dilexi in vita mea. Esto secura plus nobis prodesse dȝ nostra simplex hūilitas. q̄ consororꝫ aspirata sublimitas pl⁹ nostrū patriloquiū q̄ȝ aliarū sine feruore spūs iterato plectū psalteriū. Inuoca dei filiū genitricē eius ac matrē illius amicam nostrā sctāȝ ānā vt ipsa mettercia defendat nos in hac mortis hora. Hee aūt simul in dn̄o confortate. ac per merita sancte anne consolate. simul emisso spū. recepte sūt in gloria celesti. Odoris aūt fragrantia illic remanens testimonium fuit ciues celestes ibidem affuisse. Ac simile etiā videtur q̄d in quodam febricitante gestum inuenitur. Vir quidam domuȝ suam egressus inopinate sic febribus affectus est. vt cogeret regressus lecto decumbere. Dicebatur aūt a conflueitibus iam morti vicin⁹. p̄suaserūtq̄ȝ ei vt ꝯfiteret. Quidā aūt e circūstātibus ait ad languentē. Hodie festū cristoferi est apud deum magni aduocati. Cui egrotus. Et festū imminet sancte Anne patrone mee gratissime. Precor vos om̄es hic nūc p̄ntes genubus flexis cū deuotiōe ad ipāȝ p̄ patrocinio ꝯsequēdo p̄ces fundere. ꝯfido in dn̄o me suis meritis ꝓtin⁹ adiuuandū. Q̄d dū factū fuisset. ille qui moriturus videbat. a lecto sanus exiliens cibuȝ peciit. meli⁹ se habuit. et nil mali pransus in corpe sensit. Eodē tn̄ tpe (q̄m̄ in loco eodē hic morbus subitaneus in vulgo p̄ualuit) quatuor simili languore p̄cussi mortui sunt. Igit oēs annā sctāȝ honorem⁹. vt ipa meritis suis in terris nobis ꝓcuret grāȝ. et post hanc vitā miserā gloriā sempitnā. Amen ¶ De digito sctē Anne de ciuitate Parusiensi ad Coloniam agrippinam delato et de diuersis miraculis ex de osculatiōe eius et peregrinatione. et quomodo sicut in suo s̄uitio perseuerantibus patrocinatur. sic ipsam in seruitio deserentibus amplius non succurrit. ¶ Capitulū decimūseptimum

Anno a natiuitate dn̄i Millesimoquadrigētesimo septuagesimo vt fertur octauo. cū certaꝝ testimo-

nio litterarū indubitato de perusio ciuitate ytalie reliquie sctē Anne/ vtpote digitus delate sunt. in vrbē Coloniensē agrip- pinā. Qui quidē honorifice queadmodū decet in ecclesia fra- trum p̄dicatorū conseruatꝫ. Ad quē peregrinationis causa licꝫ de lōginquo hoīes innūerabiles ꝯfluant. tn̄ gutturosa quedā mulier que iaꝫ omīa sua in medicos licet frustra expenderat. ad locū sctm̄ ꝯfisa in sctē Anne meritis. prexit que cū deuote orōne fusa reliquias sctās oscularetꝫ. sic vlcus colli et gutturis passio/ protinus euanuit. ita vt nil mali vnquaꝫ passa vide- retur. Hoc aūt in loco in quo reliquie sancte reseruantꝫ quāta populi multitudo conueniat. quātusue peregrinoꝝ confluxꝰ quātaqꝫ simpliciū deuotio. melius norūt illic iugiter commo rantes/ q̄ hīj qui semel aut bis dūtaxat fuerūt. Auferuntꝫ me- ritis sancte Anne diuersorū languoꝝ molestie. varioruꝫqꝫ do- loruꝫ pene intollorabiles. scꝫ febriū/ denciū capitis/ paralisis fluxus sanguinis epidimie horūqꝫ similiū. Hec em̄ testantur clinodia ac signa multiformia nūerosa atꝫ p̄ciosa ibidem in oblationē pro iugi memoria derelicta. In hac aūt ciuitate cō- plura miracula illo in tempore cōtigerunt. de quibꝰ vnuꝫ qđ contigit conscribā. Erant em̄ sctimoniales quedam incluse specialē habentes deuotionē erga sanctā Annā. que dū p̄cepis- sent reliquias sacras ad vrbē delatas quadā pia sollicitudine egerunt. quatinus hunc digituꝫ merito venerandū intra suā clausurā possent videre/ venerari et osculari. Digitū inq̄ illuꝫ q̄ntociens virginis illibate atqꝫ ab om̄i macula culpe aliene carnē cōtingere meruit. Nec dubiū quin et illā diuinā carnē contrectauit et tetigit que in eiꝰ filie vtero per spiritū sanctum incarnatus fuit. Cū aūt singule vidissent et osculate fuissent quedā earū absens ita doloribus dentiū cruciabatur. vt pene furere videretꝫ. que dū ab alijs ad osculandū et venerandū sa- cras reliquias introducta fuisset. et vix orōnem vnā dn̄icam legisset. ita subito liberata fuit. quasi nihil doloris in dētibus vnquā habuisset. Quare decetero in maiori reuerentia ac de- uotione ab eisdem sanctimonialibus est habita. Ipsa etiam

naturaliter lubricis et carnalibus sibi tñ deuotis taȝ mentis quam carnis pudiciciã necessariam impetrare consueuit. nedum secularibus verumetiaȝ presbiteris religiosis. et adulteris. ita vt omnis carnis petulantia seu stimulatio sua intercessione abcederet. Et sicut ipa cultoribus suis in deuotione erga se perseuerãtibus semp fuit et est clemẽs et propicia. sic a cultu suo resilientibus austera fit et rigorosa Nã virgo quedam ob deuotionem quã erga sanctã gerebat annã vsqȝ ad annũ suũ sexagesimũ. ita vt ab homibus carnis illecebris erat protecta vt sine vlla carnis rebellione in magna spiritus quiete et castitate viueret. que postquaȝ a primo feruore solitoqȝ seruicio Anne scte intepuit. ac ptectrici sue sctissime anne ingrata fuit quãqȝ senio confecta vtpote sexagenaria vt premissum est. pristine vite oblita. castitatisqȝ sue immemor. in carnis lapsum tetra mulier cecidit. nec pro fame sue conseruatione tanquaȝ immerita apud sctãȝ annã vllũ inuenit patrocinium. Sicqȝ infelix mulier indies proficiens in peius tandẽ ob vite sue demerita publice peccatrix famata est. Cumqȝ iam ei facta esset frõs meretricis ita vt nesciret erubescẽ. i malis suis obstinata mala morte defuncta est. a qua nos semper suis meritis et precibus ptegat beatissima anna Amẽ Sicut igit scte anne feruenter est obsequendũ sic etiã constanter et vsqȝ in finẽ perseueranter est seruiẽdũ. Nõ em qui inchoauerit. sed (sicut in euangelio dñs ait) qui pseuerauerit vsqȝ in finẽ hic saluus erit. Et btũs pater Augustinus Inchoantibus premiũ eternũ promittitur pseuerantibus vero datur Ad quod nos omnes sctã Anna mettercia suis precibus pducere dignetur altissimo prestante qui est in seculorum secula benedictus Amen.

Impressum Lyptzk p Melchiar Lotter Anno domini Millesimoquadringentesimononagesimo Septimo.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0007924